

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani,
 Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politică

Apare în fiecare Duminică.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”
 Red. resp.: Nicolae Bratu.

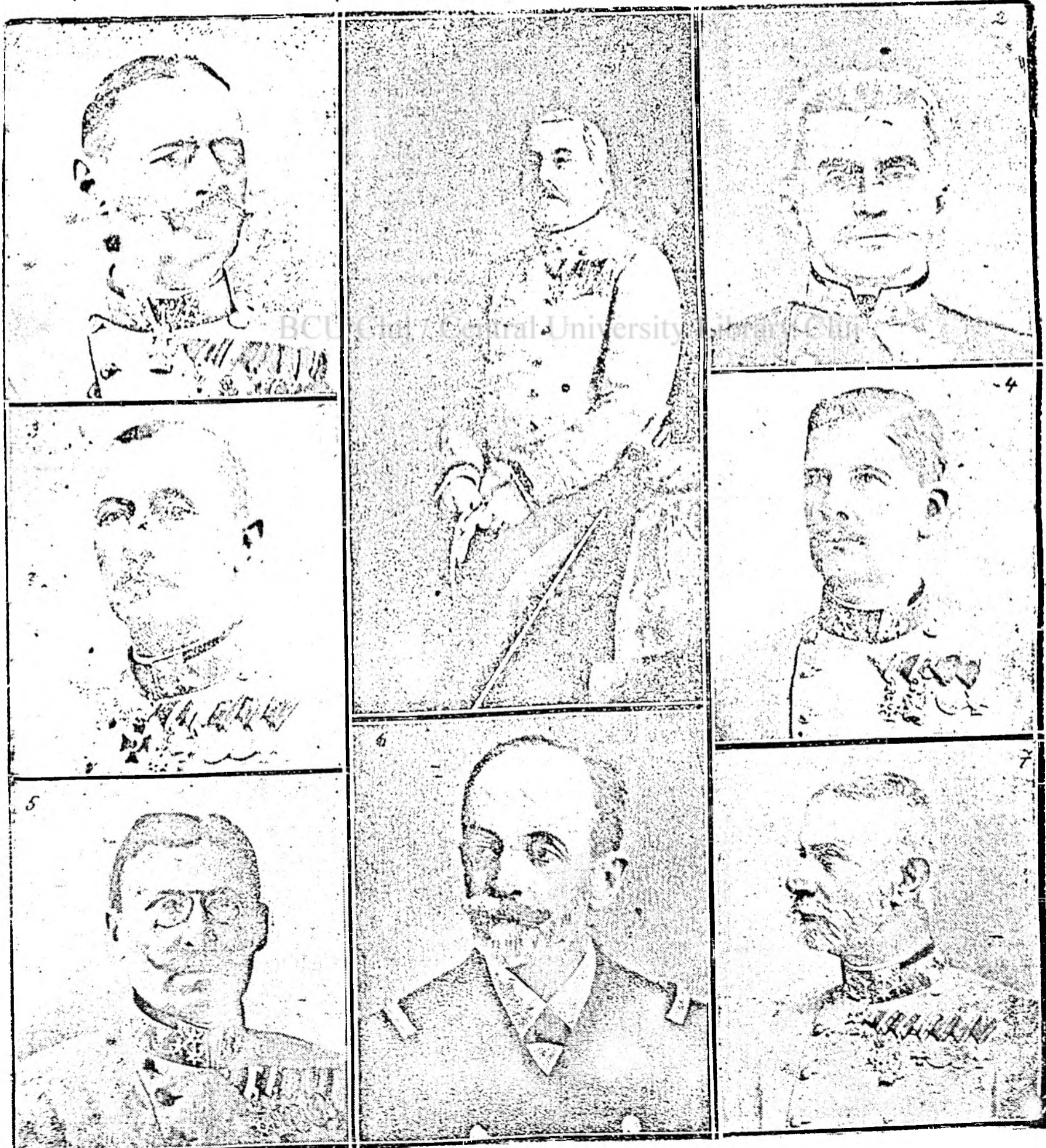
INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
 (Strada Măcelarilor Nr. 12).
 Un zic petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
 12 bani, a treia-ora 10 bani.

Conducătorii războiului Monarhiei.

— Vezi descrierea în lăuntru foii —

Războiul între Monarhie și Serbia s'a declarat.

Războiul între Austro-Ungaria și Serbia.

Monarhia noastră a provocat Serbia să împlinească mai multe cereri în timp de 48 ore, altcum va porni cu arma contra ei.

Neîmplinind Serbia cererile Monarhiei austro-ungare, aceasta i-a declarat război. **Maiestatea Sa a ordonat mobilizarea armatei. — Proclamațiunea guvernului ungar.**

Starea de război a adus cu sine 33 noi legi și ordinațiuni ministeriale.

La începutul săptămânii trecute nu credeam nimenea, că până azi lucrurile vor ajunge acolo, unde se află. Se știu, că cercetarea pentru aflarea atentatorilor dela Seraievo e în curgere, dar nu se putea da cu socoteala: când se va isprăvi cercetarea și cine sunt aceia cari au pus fărădelegea la cale? In Joia trecută (23 Iulie n.) s'au lămurit însă și acestea. Și anume: Pe baza cercetărilor făcute s'a constatat, că atentatul săvârșit contra Moștenitorului de tron Francisc Ferdinand a fost pus la cale de Serbia și de oamenii ei, cari ar vrea să cuprindă Bosnia și Herțegovina.

Din cauza aceasta, Monarhia austro-ungară s'a văzut îndemnată a porni mai aspru față de Serbia, cerându-i socoteală ca să fie la locul ei, să se poarte mai cumsecade și să nu tot atâțe încoace și încolo. Pentru a ajunge odată în rânduială, Austro-Ungaria a prezentat Serbiei Joia trecută o notă, prin care îi cere răspuns hotărât în timp de 48 ciasuri. Nota (scrisoarea) aceasta e ținută în cuvinte foarte necruțătoare și aspre, la adresa Serbiei, un lucru care a surprins toată lumea politică. Prin scrisoarea numită Monarhia noastră cere împlinirea următoarelor lucruri:

Ce cere Monarhia dela Serbia?

In partea primă a notei-ultimat, Monarhia amintește Serbiei despre făgăduielile ce le-a făcut în 1909, când Serbia se arată învoită cu alipirea Bosniei și Herțegovinei la Austro-Ungaria. Atunci Serbia a declarat, că nu se simte lovită în interesele ei și afară de asta va părăsi apucăturile ei dușmănoase, ce le-a avut față de Monarhie. Cu toate făgăduielile de atunci ale Serbiei, atentatul dela Seraievo a dovedit, că Serbia nu și-a ținut cuvântul. Ea a dat voie și pe mai departe să se facă agitații contra Austro-Ungariei, cu scop de a rupe unele provincii (Bosnia și Herțegovina etc.) dela Monarhie, alipindu-le la Serbia. Și lucrurile aceste n'au încetat nici chiar când cu omorârea Moștenitorului de tron, ai cărui ucigași au mărturisit, că din Belgrad au fost îndrumați să săvârșescă neomenoasa faptă, de unde au căpătat și revolverele și bombele.

Cercetările dela Seraievo silește Monarhia s'o rupă cu nerăbdarea din trecut și să pună odată capăt acestor amenințări. In scopul acesta guvernul austro-ungar cere guvernului sârbesc să infiereze și să nimicească propaganda în contra Monarhiei. Spre a fi respectat și urmat acest obligament, monarhia a cerut ca să se publice pe pagina primă din foaia oficioasă a Serbiei, în ziua de 26 Iulie n. 1914, următoarele:

Guvernul sârbesc infierează și condamnă propaganda îndreptată în contra Austro-

Ungariei, cu scopul de a rupe o parte din ea, și că îi pare rău de urmările triste ale acestei propagande.

Guvernul sârbesc regretă (ii pare rău) că ofițerii și funcționarii sârbi au luat parte la această propagandă îndreptată contra Austro-Ungariei, înjosind astfel legăturile de prietenie, pe cari le făcuse guvernul sârbesc în 1909 (când cu luarea Bosniei și Herțegovinei de către Austro-Ungaria).

Guvernul sârbesc făgăduiește că nu se va amesteca câtוש de puțin în afacerile locuitorilor de pe pământul Monarhiei și că va înștiința pe ofițeri și pe funcționari că va pedepsi aspru pe acei cari s'ar face vinovați de agitații în contra Austro-Ungariei.

Aceste lucruri se vor aduce la cunoștința armatei printr'o poruncă de zi, dată de regele Serbiei și se va publica și în Monitorul oastei (foaia întregii armate).

Afară de acestea, guvernul sârbesc va trebui să ia următoarele angajamente:

1. Să împiedece orice publicație îndreptată contra teritorului austro-ungar.
2. Să desființeze societatea Narodna Obrana și altele de soiul acesta. (Societăți cari agită în contra Monarhiei).
3. Va scoate din școli cărțile cu conținut contrar Monarhiei noastre.
4. Va lăpădă din slujbă și din armată pe toți funcționarii și ofițerii cari iau parte în mișcări contra Austro-Ungariei. Guvernele Monarhiei noastre vor face cunoscut numele acelor slujbași și ofițeri.
5. Primește ca guvernele noastre prin

oamenii lor să supravegheze în Serbia asemenea mișcări.

6. Pornește cercetare contra acelor, cari au luat parte în pregătirea atentatului contra moștenitorului Ferdinand.

7. Deține imediat pe maiorul Tancovics și pe funcționarul Ciganovics, urzitorii atentatului.

8. Impiedecă pe funcționarii dela granița sârbă de a trece pe furiș arme și bombe în monarhia noastră.

La toate cele de sus Austro-Ungaria a pretins să i-se dea răspuns până cel mai târziu Sâmbătă în 25 Iulie n. la ora 6 seara.

La această notă de mare însemnătate a mai fost alăturată și o altă scrisoare, prin care se arată rezultatul cercetărilor făcute până în 23 Iulie n., cu privire la atentatul contra Moștenitorului. In urma acestor cercetări s'a dovedit, că atentatul a fost pus la cale în Belgrad. Atentatorii Princip și Cabrinovici au primit revolvere și bombe pregătite în arsenalul armatei, dela maiorul Tancovici. Iar un numit Ciganovici a ținut lecții în pădure cu atentatorii, cum să umble cu bombă și cu revolverele.

Tot Ciganovici a făcut cu putință, pe Princip, Cabrinovici și încă un anumit Grabez să treacă granița bosneo-herțegovină, ducând cu ei arme, la ceace au fost ajutați și de alte persoane. S'a arătat deci, o întregă bandă cu diferite scopuri ascunse.

Cum s'au petrecut lucrurile după prezentarea notei austro-ungare?

Multă lume, încă dela cetirea cererilor Austro-Ungariei față de Serbia, da cu socoteala, că aceasta din urmă n'o să îndeplinească dorințele Monarhiei. De aceea, cu iuțeala fulgerului, de Joi (23 Iulie n.) au început a se face toate pregătirile de război în întregă Austro-Ungaria. In cele următoare lăsăm să urmeze unele amănunte asupra mersului lucrurilor de Joi încoace:

Prezentarea notei.

Belgrad, 23 Iulie. Nota Austro-Ungariei a fost prezentată Joi după amiază la 6 ore. Aceasta s'a întâmplat prin ambasadorul Monarhiei Giesl, care a predat nota ministrului sârb de finanțe Pacsu, fiindcă ministrul-președinte Pasici se află în călătorie prin Serbia.

Belgrad, 24 Iulie. Indată după primirea notei, prim-ministru Pasici a fost înștiințat, astfel că Vineri dimineața la 5 ore a sosit în Belgrad.

Ce-au făcut Sârbii?

Belgrad, 24 Iulie. Ziarele sârbești au publicat nota Austro-Ungariei în ediții speciale. Intre populațiune a produs mare senzație aflarea acestei știri. Dar lumea s'a recules degrabă, gândindu-se, că e puțin puțință ca să nu-i ajute Rusia. Pentru moment foile sârbești nici nu știau ce poartă să iee față de nota Austro-Ungariei. De aceea au publicat-o fără nicio observare.

Belgrad, 24 Iulie. Numai decât după întorcerea lui Pasici la Belgrad, a chemat pe toți miniștrii la o ședință, în care să desbată asupra măsurilor de luat. In sinul ofițerilor a produs dela început mare amărăciune împrejurarea, că Monarhia a pus niște condiții atât de grez de împlinit din partea armatei.

Belgrad, 24 Iulie. La 2 ore după amiază miniștrii s'au întrunit la o nouă ședință, care a ținut mai multe ciasuri. Într'aceea s'a publicat și o știre din partea

ministrului, prin care se spune, că nota austro-ungară cuprinde condiții grele. Urmasarea acestei știri a fost, că în oraș a pătruns dintr'odată un spirit foarte războinic. Din cias în cias crește indignarea populației. Cercurile diplomatice (ministrii țărilor străine) încă au ajuns la convingerea că războiul nu se mai poate încunjuța.

Belgrad, 24 Iulie. Armata a început să luă cele mai întinse măsuri. Garnizoana din Belgrad a început a se retrage, toate trupele se retrag spre lăuntrul țării. Se plănuiește, ca să nu se împotrivescă de la armatei austro-ungare, dacă aceasta va trece pe teritor sârbesc. Iar odată trecută armata Monarhiei pe pământul Serbiei, aceasta din urmă să ceară ajutorul și mijloacele Marilor Puteri, îndată ce Austro-Ungaria va fi ocupat Belgradul.

Belgrad, 25 Iulie. Foaia guvernului sârbesc „Samouprava“ a publicat azi, în 25 Iulie o declarație, în care se zice: Guvernul sârbesc e stăpânit de dorința de a face totul ce se poate pentru urmărirea atentatorilor la viața răposatului Moșteator.

Serbia respinge cererile Monarhiei.

Din Belgrad a sosit la Budapesta, în ziua de Sâmbătă, 25 Iulie nou, la 7 ore seara, următoarea știre: Ministrul-Președinte al Serbiei, Pašić, a venit cu câteva minute înainte de ciasurile 6 la ambasada austro-ungară, unde a făcut cunoscut răspunsul Serbiei cu privire la nota Austro-Ungariei, adresată Joi seara, adică cu 48 ore mai înainte. Ministrul monarhiei noastre a constatat însă, că răspunsul nu e mulțămitor și astfel legăturile dintre Austro-Ungaria și Serbia sunt să se considere de rupte. Baronul Giesl s'a pregătit numai decât de drum, astfel că la 6 ore și jum. a părăsit Belgradul împreună cu întreg personalul ambasadei austro-ungare.

Ce a răspuns Serbia la nota Monarhiei?

Din Viena s'a dat Luni seara, în 27 Iulie n. următoarea știre oficioasă: Răspunsul Serbiei e ținut într'o formă nesincera. Nu vrea să permită autorităților Monarhiei, ca să iee parte la căutarea celor ce au pus la cale atentatul dela Seraievo, cari acum s'ar află pe teritor sârbesc. De asemenea au respins cererea Monarhiei, ca Serbia să oprească pressa (gazetele) sârbească de-a mai scrie contra Austro-Ungariei. N'a voit să iee în seamă nici cererea, ca Reuniunile sârbești contrare Monarhiei să fie oprite a-și continua activitatea sub orice formă.

Și fiindcă cererile Monarhiei noastre cuprind numai ceea ce e absolut de lipsă, pentru susținerea unei liniște și păci durabile în ținutul sud-estic al Monarhiei, — *răspunsul Serbiei a trebuit să fie socotit ca nemulțămitor.* Despre aceasta a dat înainte cu socoteala și guvernul sârbesc, fiindcă a cerut în răspunsul său, ca regularea relațiilor să fie supusă unei comisii de împăciuire, — dar în același timp, cu trei ciasuri înainte de predarea răspunsului său, desi acesta a urmat numai câteva minute înainte de împlinirea timpului fixat, s'a ordonat mobilizarea întregii armate sârbești.

Mobilizarea.

Duminecă la 11 ciasuri înainte de amiază, ni s'a inmanuat spre publicare următoarea înștiințare oficioasă, trimisă din partea comandei militare ces. și reg. din Sibiu, sub numărul rezervat 14/93 ad.

„Avem onoare a Vă recerca cu stimă oficioasă, să binevoiți a publica cu litere bățătoare la ochi și la loc mai de frunte, a foii Dumneavoastră, că în urma hotărârii preainalte din 26 Iulie 1914, Maiestatea Sa a ordonat mobilizarea unei părți a armatei.“

Maiestatea Sa către popoarele țării.

Miercuri acum, în (29 Iulie n., Maiestatea Sa a dat un manifest (scrisoare), către toate popoarele Monarhiei. Acest manifest, care a apărut mai întâi în foile oficioase ale guvernelor din Budapesta și Viena, are următorul cuprins:

Cătră popoarele mele!

Dorința mea cea mai fierbinte a fost, ca anii, ce mi-a dat Dumnezeu, să-i trăiesc lucrând pentru pacea și înaintarea popoarelor mele, pe cari să le feresc de jertfele și greutățile unui războiu. Dar soarta a hotărât altcum. Neastâmpărul și ura dușmanului m'au silit, ca pentru apărarea cinstei pe seama monarhiei, pentru apărarea puterii și a vazei ei, cum și pentru asigurarea teritoriului Monarhiei, după atâția ani de pace acum să iau sabia.

Serbia a uitat tare iute, că încă dela începutul existenței și neatârării ei (a Serbiei), a fost sprijinită și ajutată până în timpul de curând, din partea la toți înaintașii mei. În schimb, Serbia încă de ani de zile a apucat pe o cale dușmănoasă față de Austro-Ungaria.

După aceea se face în manifest o privire asupra ținutei dușmănoase a Serbiei în decursul alipirii Bosniei și a Herțegovinei la Monarhie, precum și asupra ținutei binevoitoare a Monarhiei față de Serbia în decursul războiului balcanic. După aceea urmează înșirarea crimelor și a atentatelor cari au fost puse la cale de Sârbi până în timpul din urmă. Neîncetătelor provocări ale Serbiei trebuie pusă odată sfârșit, dacă e vorba ca onoarea și vaza Monarhiei să nu sufere. Manifestul spune apoi, că dreptele cereri ale Monarhiei au fost respinse din partea Serbiei, iar de încheiere se cuprind în manifest următoarele cuvinte:

Eu am cercetat și cumpănit totul. Cu inima liniștită pornesc pe drumul, ce mi-l arată împlinirea datorinței. Eu mă razim și încred în popoarele mele, cari în timpurile grele totdeauna s'au adunat cu unire și credință în jurul tronului meu, fiind totdeauna gata a lupta pentru onoarea, mărirea și puterea patriei. Mă încred deci și mă razim pe însuflețirea armatei mele. Mă încred și rog pe cel Atotputernic, ca să împărtășească de biruință armata noastră.

Ischl (Ișl), 29 Iulie 1914.

Starea de războiu.

Marți în 28 Iulie n. foile oficioase ale guvernelor din Budapesta și Viena au publicat următoarea declarație:

Dupăce guvernul sârbesc n'a răspuns destul de mulțămitor la nota, pe care mi-

nistrul nostru austro-ungar în Belgrad i-a prezentat-o la 23 Iulie, — guvernul imperial și regesc se vede silit, ca să se îngrijească însuși de apărarea drepturilor și intereselor sale, spre care scop apelează la puterea armelor. Austro-Ungaria se consideră, deci, din acest moment încolo în stare de războiu cu Serbia.

Ministrul de externe austro-ungar
Contele Berchtold.

Proclamația guvernului ungar.

Luni seara la 5 ore (27 Iulie n.) guvernul ungar a adresat cetățenilor ungari o proclamație.

Proclamația aceasta amintește de momentele critice, prin care trece țara și cari au pricinuit mobilizarea armatei.

Țara întreagă trebuie să dovedească, că fiecare cetățean este gata să-și sacrifice ultima picătură pe altarul patriei.

Guvernul va face totul pentru apărarea ordinii și a liniștei țării și pentru asigurarea vieții și avutului cetățenilor. Prin urmare guvernul oferă fiecărui om, fără deosebire de rasă și religie, ajutor și asceaptă dela fiecare ajutor, tot așa dela cetățenii de limbă nemaghiară.

Statul va avea în orice caz atâta putere, ca să zdrobească pe acei, cari dau ascultare agitatorilor criminali și cari calcă în picioare datorințele dictate de fidelitatea cetățenească. Ar fi însă dureros, ca statul să fie nevoit să ia astfel de măsuri, căci ar nimici pentru timp îndelungat soarta și viitorul acelor naționalități, cari s'ar abate în zilele crizei de drumul cel adevărat.

33 de legi și ordinațiuni nouă.

Foaia oficioasă a guvernului publică 33 ordinațiuni ministeriale, cari cu ziua de 27 Iulie n. c. intră în vigoare pentru timpul de războiu, pe baza legii 62, votată în anul 1912.

Pe baza acestei legi, guvernul e înputernicit a numi comisari guverniali, cari, în conțelegere cu autoritățile militare, să îngrijească de ordinea și siguranța publică.

În posturile de astfel de comisari guverniali au fost numiți:

Deputatul dietal baronul Tallian, ca comisar pe lângă comandantul suprem al armatei;

Pentru Transilvania comitele suprem al comitatului Turda-Arieș, groful Beteg, pe lângă corpul 12 de armată. De acest corp se țin comanda de întregire (Ergänzungsbezirk) Bistrița, Brașov, Alba-Iulia, Cluj, Murăș-Oșorheiu, Sibiu, Orăștie și Odorheiu-săcuesc.

Comitele suprem al comitatului Torontal, Ludovic Dellimanics cu locuința în Becicherecul-mare, a fost numit comisar pentru comitatele Bacibodrog și Torontal, precum și pentru orașele Ujvidek, Panciova, Zombor, Szabadka și Baja;

Comitele comitatului Timiș, Alexandru Ioanovich, pentru comitatul Timiș cu orașul liber regesc Timișoara și comitatul Caraș-Severin.

De asemenea mai sunt numiți o seamă de comisari pentru comitatele din Croația, Bosnia și Herțegovina.

În cele următoare dăm unele amănunte despre cele 33 ordinațiuni ministeriale, cari s'au ridicat la valoare de drept, pe baza legii 62 din 1912.

Extrase din legile nouă

Noui ordinațiuni polițienești.

În următoarele comitate s'au scos din valoare statutele municipale și comunale de natură polițienească și s'au înlocuit cu ordinațiuni dela Ministrul de Interne al țării.

Aceste comitate sunt: Baranya, Bacibodrog, Torontal, Timiș, Caraș-Severin, Hunedoara, Sibiiu, Făgăraș, Brașov, Treiscaune, Târnava-mare, Alba-inferioară, Târnava mică, Odorheiu, Ciuc, Murăș-Turda, Turda-Arieș, Coloj, Solnoc-Dobâca, Bistrița-Năsăud, Sălăgiu, apoi orașele: Pecs, Zombor, Baja, Szabadka, Ujvidek, Panciova, Timișoara, Vârșeț, Cluj, Murăș-Oșorheiu și Fiume.

Oprirea purtării de arme.

În orașele și comitatele mai susnumite vor fi provocați proprietarii de arme și muniție, ca să le predea autorităților polițienești într'un anumit timp.

Gendarmerie în orașe.

În orașele Zombor, Pecs, Baja, Szabadka, Ujvidek, Panciova, Timișoara, Vârșeț, Cluj, Murăș-Oșorheiu și Fiume s'a pus la îndemâna autorităților și jandarmeria pentru susținerea ordinii.

Oprirea emigrării.

Pe timp de un an, de acum înainte, e oprită emigrarea pentru toate acele persoane care n'au isprăvit încă cu totul anii de armată. Sub aceste persoane se înțeleg și glotașii etc.

Oprirea pașapoatelor.

De acum înainte, până la luarea de alte măsuri, nu mai este iertat a se da pașapoarte acelor persoane, cari au fost soldați și n'au trecut de 42 de ani. În următoarele comitate, pe baza legii 6 din 1903, se ridică dreptul autorităților de a da peste tot pașapoarte, trecând acest drept în competența ministrului de Interne. Și anume în comitatele: Baranya, Bacibodrog, Torontal, Timiș, Caraș-Severin, Hunedoara, Sibiiu, Făgăraș, Brașov, Treiscaune, Târnava-mare, Alba-inferioară, Târnava-mică, Odorheiu, Ciuc, Murăș-Turda, Turda-Arieș, Coloj, Solnoc-Dobâca, Bistrița-Năsăud și Sălăgiu, precum și orașele: Pecs, Zombor, Baja, Szabadka, Ujvidek, Panciova, Timișoara, Vârșeț, Cluj, Murăș-Oșorheiu, Fiume și toate orașele de pe teritoriul Croației.

Provocare către proprietarii de vite, cară etc.

Pe baza articolului de lege 69 din anul 1912, sunt datori toți proprietarii instrumentelor de transport, pe cari îi numește primarul, ca instrumentele lor de transport (carăle și animalele lor) împreună cu uneltele de lipsă, să le conducă sau să le trimeată în timpul fixat la locul de predare numit. Nebăgarea în seamă a acestei ordinațiuni, pe temeiul legilor existente se pedepsește aspru.

Manifestații în Budapesta.

Știrile primite spun: Populația din Budapesta a primit cu bucurie vestea despre începerea în curând a războiului. Mai multe muzici militare au pornit pe strade cântând. De asemenea și în Viena și alte orașe mai mari, populația a primit cu ovațiuni vestea despre războiu. În Viena a avut loc o manifestație pe Ringstrasse.

Prinderea generalului sârb Putnic.

Generalul sârb Putnic, șeful statului major (căpetenia armatei, care face planurile de luptă) din Serbia, a petrecut până la declararea războiului la băile din Gleichenberg (Austria). Când s'a ordonat mobilizarea în Serbia, a fost chemat acasă telegrafice și generalul Putnic. El a și plecat la moment, cu un tren peste Budapesta. dar pe drum a fost recunoscut că cine este, iar în Budapesta l-a prins și arestat în palatul comandai de corp. Generalul era însoțit și de o fiică a sa, care încă a fost deținută, dar nu lăsată laolaltă cu tatăl ei, ci dusă într'un hotel, iar acolo pusă sub paza unor polițiști secreți. Aci fata a plâns grozav toată noaptea de Sâmbătă spre Duminică, cerând s'o lase măcar cu tatăl său laolaltă. Într'aceea a venit știre dela Viena, ca generalul Putnic să fie eliberat, astfel că încă Duminică seara a plecat cu trenul spre Belgrad.

Rusia se mișcă...

Budapesta. Aci au sosit știri, că Rusia a mobilizat șase corpuri de armată, pe cari voiește să le îndrepte spre granița austro-ungară. În ministerul de externe rusec din Petersburg domnește mare amărăciune asupra Austro-Ungariei și se susține, că Rusia nu va sta deoparte fără să se miște.

Altă împărțeală pentru mersul trenurilor.

Diracțiunea căilor ferate ungare a publicat un nou plan de comunicație pentru timpul de războiu. Miercuri noaptea la 12 ore a intrat în vigoare noul plan. De atunci înainte se vor lăsa zilnic pentru public numai 1--2 trenuri pe diferite linii. În celălalt timp vor circula trenuri cari transportă miliția.

Ce trenuri nu mai umblă sau se schimbă?

Pe linia dela Sibiiu la Cismădie nu mai umblă trenurile Nr. 6012, 6013, 6016 și 6019, iar pe linia către Vințul de jos trenurile Nr. 5803 și 5808. De asemenea sunt oprite trenurile accelerate Nr. 601, 602, 603 și 604, cari umblau pe linia principală Arad—Budapesta. Pe linia Brașov—Cluj—Budapesta și dela Sibiiu spre Copșa umblă încă toate trenurile, ca și mai înainte.

Între Arad—Teiuș—Brașov nu mai umblă trenurile accelerate deloc. Tot asemenea între Timișoara și Orșova. Trenurile accelerate din părțile Transilvaniei mai pot sosi în Budapesta sau pleca — din a treia zi după mobilizare — numai dela gara de ost. În gara de vest nu mai sosesc și nu mai pleacă nici un tren pentru părțile transilvănene. Ca primă zi de mobilizare se socotește ziua de 28 Iulie n.

Maiestatea Sa Monarhul

petrece în Ișl, unde rezolvă (lucrează) zilnic o seamă de afaceri pentru armată. Gazeta „Az Est“ din Budapesta a vestit Marți, că Maiestatea Sa s'ar fi exprimat, că vrea să plece dela Ișl, dar nu să meargă la Viena, ci pe câmpul de războiu, în cartierul armatei (de unde se conduc luptele). Vestea aceasta a surprins mult pe cei din jurul Ma'estății Sale.

Podul de peste Dunăre aruncat în aer.

Viena, 28 Iulie. Foile vieneze scriu, că podul de peste Dunăre, lângă Belgrad, a fost aruncat în aer de Sârbi. (Dacă s'ar adeveri aceasta, atunci ar însemna, că Sârbi vreau să facă greutăți trecerii armatei noastre în Serbia. Dar armata austro-ungară o să-și facă un nou pod, cum și-a făcut România, când a trecut în Bulgaria. Acest pod are o lungime de 460 metri, iar lățimea e de 4 metri și jumătate. El e singurul mijloc de a trece Dunărea și Sava. Pe podul susnumit putea trece trenul și orice alte transporturi de soldați, cară etc.).

Stări grele la Petersburg

În urma grevei lucrătorilor, pentru susținerea ordinii s'au luat cele mai aspre măsuri de apărare. Având deci Rusia năzăr cu treburile ei dinlăuntru țării, — se crede, că ea nu se va amesteca așa ușor în conflictul ivit între Monarhia noastră și Serbia.

Afară de aceea, se mai poate întâmpla ca să se răscoale și Chinezii asupra Rusiei. Doar — dela războiul ruso-japonez încoace — Chinezii și Japonezii încă poartă Sâmbetele Rusiei.

Germania pentru Monarhia și contra Rusiei.

Duminică seara a avut loc în Berlin demonstrații de simpatie pentru Monarhia noastră și contra Rusiei. Mulțimea s'a adunat în fața palatului ambasadei ruse (unde locuiește ministrul Rusiei la Berlin) și a strigat: „Trăiască Austro-Ungaria! Jos cu Rusia!“ A intervenit însă poliția care a împrăștiat pe demonstranți, luând totodată măsuri contra repetării acestor demonstrații contra Rusiei.

La îndemnul Rusiei...

Budapesta, 25 Iulie. Aici se susține că guvernul sârbesc a respins cererile Austro-Ungariei în urma unei telegramme primite din Petersburg. Această telegramă a sosit Sâmbătă după amiază la 2 ore, iar la 4 ore toți funcționarii au părăsit deja Belgradul.... Tot la 4 ore Moștenitorul tronului său conduce țara) a făcut o vizită prim-ministrului Pasici, cu care s'a mai conferențiat asupra ultimelor pregătiri. Trupele părăsiau mereu orașul. Miniștrii celorlalte țări străine s'au prezentat încă în decursul zilei, după amiază, la baronul Giesl, dela care și-au luat rămas bun. Afacerile Austro-Ungariei au fost încredințate ministrului Germaniei.

Ce trebuie făcut când e țara în stare de războiu?

Dela publicarea celor 33 ordinațiuni ministeriale, țara noastră se află în stare de războiu, fiindcă o seamă din legile vechi sunt scoase din vigoare, iar în locul lor intră noile legi votate acum doi ani. În urma acestor împrejurări, atragem deosebită atenție aminte a tuturor oamenilor noștri, ca fiecare să bage bine de grijă ce face, ce scrie și ce vorbește. Cine nu-și măsură bine tot ceea ce făptuește, o poate păți rău. După cum am spus mai sus, în multe părți ale țării au fost numiți comisar guverniali, cari au o putere nemărginită. Ei pot aduce îndată chiar cele mai grele depse, chiar și osânda cu moarte.

Sărbii părăsesc Belgradul.

Din Belgrad s'a vestit, că încă de Sâmbătă trecută (25 Iulie nou) încoace s'au făcut cele mai întinse pregătiri de mobilizare ale întregii armate sârbești. Atât Curtea domnitoare, cât și guvernul, dimpreună cu toate trupele părăsesc Belgradul (care e tare aproape de graniță). Guvernul se va așeza deocamdată la Kraguevac (unde sunt multe magazine de munițiune și arsenalul armatei sârbești). Pre-răzând pericolul, guvernul și toți funcționarii înalți și-au fost pachetat încă din vreme cuferele și actele de lipsă, astfel că acum au putut de grabă pleca înlăuntrul țării.

Reprezentanții Rusiei, Franței și Angliei în Belgrad

se s'au dus — după cum se vestește mai pe urmă — să-și iee rămas bun dela reprezentantul Monarhiei Giesl, când acesta a plecat acasă Sâmbătă seara. Toți miniștrii și consulii celorlalte state au fost însă la gară, când a plecat Giesl.

Chipurile dn Foaie.

Harta (mapa) de pe pagina aceasta ne arată granița dintre Ungaria și Bosnia deoparte și Serbia de cealaltă parte, pe care teritor probabil că vor avea loc luptele între armata noastră și a Serbiei.

Chipul din fruntea foii ne arată fotografiile acelor bărbați, cari sunt chieamați a conduce armata noastră la biruință în caz de războiu. În mijloc se află inspectorul general al armatei, generalul de infanterie Arhiducele **Frideric**, care acum a fost numit generalisim al armatei de operațiune (cel mai mare peste armata din războiu), iar la îndemâna lui i-a fost pus Moștenitorul de tron Carol Francisc Iosif. În celelalte chipuri sunt dela 1—7 următorii: 1. ministrul de războiu al armatei comune cavalerul **Krobotin**; 2. șeful statului major (unde se pregătesc planurile de luptă) generalul de infanterie contele **Conrad de Hötendorf**; 3. inspectorul de armată **Oskar Potiorek**, general de arti-

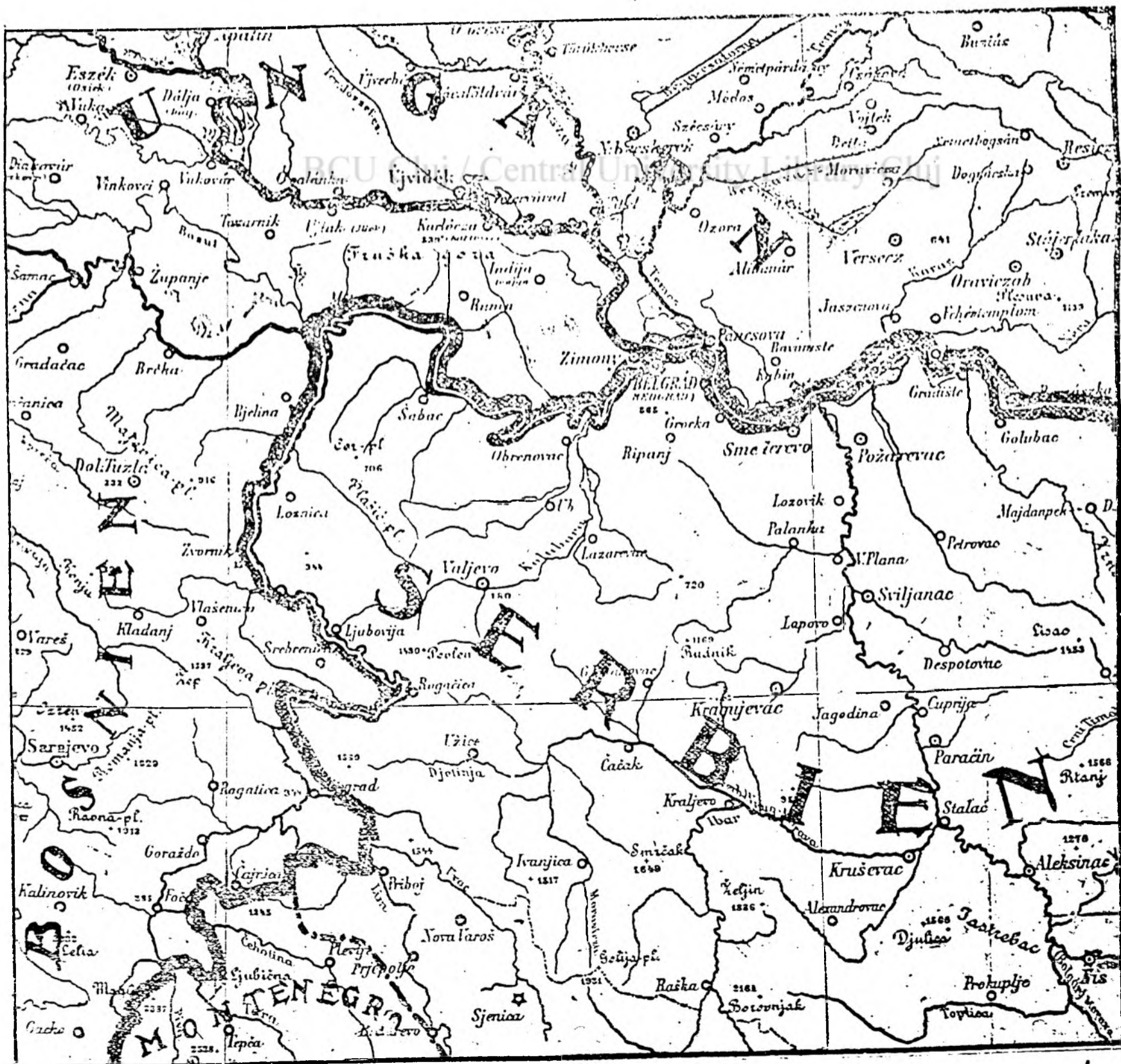
lerie; 4. inspectorul de armată cavalerul **Brudermann**, general de cavalerie; 5. inspectorul de armată cavalerul **Auffenberg**, general de infanterie; 6. inspectorul de armată cavalerul **Liborius Frank**, general de infanterie și 7. comandantul de marină **Anton Haus**.

Mobilizarea armatei noastre.

După cum aflăm s'a ordonat mobilizarea alor opt corpuri de armată. Acestea sunt: Corpul Nr. 15 și 16 (Bosnia, Herțegovina și Dalmația), Nr. 7 (Timișoara), Nr. 13 (Agram), Nr. 4 (Budapesta) Nr. 8 (Praga), Nr. 9 (Leitmeriț), și Nr. 3 (Graz). Din cercul corpului 12 mobilizează: Regimentul de husari Nr. 4, Saupurbatalion Nr. 12, Batalionul artilerie de cetate Nr. 2, precum și batalioanele regimentelor de infanterie dela granițele de sud ale Monarhiei Nr. 31, 50, 51, 62, 63 și 64. Toat celelalte trupe din Monarhie au a sta în stare de alarmă.

Granița dintre Ungaria și Serbia

dimpreună cu teritorul, pe unde probabil se vor da luptele răsboinice.

Mobilizarea și războiul.

În toată țara mobilizarea înaintază cu pași repezi. Se crede că pe la sfârșitul acestei săptămâni va fi gata, când apoi se vor începe luptele, dacă până atunci nu se va mai întâmpla vre-o minune, care să aducă pace.

De altcum, căpeteniile politice ale Monarhiei noastre sunt de părere, că războiul nu se va întinde afară de Serbia și Austro-Ungaria. În cazul acesta Monarhia noastră de sigur că ar fi iute gata cu Serbia. Doar noi avem și cu mult mai multă armată decât Serbia și mai bine instruită. Între astfel de împrejurări Sârbii în scurtă vreme ar mânca o bătaie numai ca aceia, iar războiului s'ar pune capăt în curând.

Dar Serbia se razimă tare pe sprijinul Rusiei, care să-i vină într'ajutor, ca astfel Sârbii cu Rușii să bată armata austro-ungară. Se înțelege însă, că îndată ce ar sări Rusia în ajutorul Serbiei, în ajutorul Monarhiei sare Germania. Asta ar avea de urmare, că în ajutorul Rusiei ar mai sări Franța, sau chiar și Anglia, iar în ajutorul Monarhiei noastre trebuie să sară Italia, fiindcă așa sună alianța. — Astfel am avea războiul european.

Pentru a se încunjuță așa ceva, s'a băgat la mijloc Anglia. Ea vrea să mijlocească pacea. Dar până acum nu știu ce sorti de izbândă. Bunul gând al Angliei — se zice — că a fost primit cu bunăvoință în Viena, dar s'a răspuns, că acum e prea târziu pentru a se mai încunjuță pregătirile de războiu. De altcum, Anglia a propus, ca să se conchieme la Londra o conferență, ceea ce — după cât s'a putut afla până acum — nu primește nici Viena, nici Berlinul.

Astfel stând lucrurile, nu putem prevedea cu siguranță, că ce ne va aduce viitorul. Ne vine însă totuși a crede, că nu peste multă vreme se vor pune capăt acestor frământări cari țin toată Europa în fierbere. Va trebui a se recunoaște peste tot locul, că războaiele numai necaz aduc pe capul oamenilor.

Ținuta Italiei.

În privința ținutei Italiei față de conflictul austro-sârb, mai toate ziarele guvernului și mai de seamă din Roma înfățișază lucrul în următorul chip:

De vreme ce Tripla-Alianță (din care face parte Austro-Ungaria, Germania și Italia) are un caracter cu totul defensiv (de apărare), răspunsul Serbiei la nota guvernului din Viena nu reprezintă în fond acel *casus belli* de care ar fi nevoie pentru ca cele două state aliante să vie în ajutorul Monarhiei. Italia dorește din suflet ca neînțelegerea ivită să se domolească în chip deopotrivă de mulțămitor pentru cele două state în conflict. Italia se va asocia bucuros la orice acțiune (pornire) diplomatică, ce se va desfășura în acest sens, va păstra deci, ca și Germania, cea mai strictă neutralitate (neamestecare) până ce eventualul războiu va fi localizat și până ce nu va fi tulburată acea stare de lucruri ce s'a întocmit prin tratatul de pace din București, sau nu va fi atins cumva echilibrul adriatic.

Germania ajută Monarhia.

Împăratul Wilhelm al Germaniei s'a întors acasă la Berlin, din călătoria în care plecase, spre nordul Germaniei. Toate foile germane scriu cu însuflețire despre Austro-Ungaria, pe care vreau s'o ajute în toată forma, dovedind astfel înfrățirea de sânge și de arme cu Monarhia austro-ungară.

Ținuta României

În caz de războiu va fi neutrală, — așa spune o telegramă dela București, sosită în 27 Iulie n. (neutrală însemnează, că nu se va amesteca cu nici o putere, nu va părtini pe nimenea.)

Împăratul Germaniei

a trimis o persoană înaltă la Țarul Rusiei să-l roage pentru susținerea păcii.

Correspondentul din Roma al gazetei vieneze „Neue Freie Presse“ a primit din loc vrednic de a crede (în Roma) următoarea știre: întrepunerea Angliei și a Italiei, pentru a reține Rusia dela o pornire pripită, a fost bine primită și din partea Germaniei.

Iar mai departe: Din încredințarea împăratului Germaniei, o persoană foarte înaltă a plecat la Petersburg, spre a ruga pe Țar, pentru susținerea păcii.

Îndată după aflarea acestor întrepuneri, Sasanov, ministrul de externe al Rusiei, s'a pus în legătură cu guvernele din Berlin, Londra și Paris. Planul lui Sasanov este, ca Italia să primească sarcina de a mijloci între Marile Puteri și Austro-Ungaria. După părerea lui, Sasanov de aceea află cu cale mijlocirea Italiei, fiindcă Austro-Ungaria e atunci pe deplin asigurată, că cauza ei e pusă în mâni bune (sigure).

Anglia

propune convocarea unei conferințe a Marilor Puteri la Londra

În ședința dietei engleze dela 28 Iulie, deputatul Bonard Law, șeful conservatorilor, a pus o întrebare despre situația (starea) externă, ministrului de externe Sir Edward Grey. Acesta a răspuns că și-a spus părerea după primirea notei austro-ungare, că Anglia nu ar avea drept să se amestece atâta timp cât conflictul va rămâne numai între Austro-Ungaria și Sârbia; dar în cazul când legăturile Monarhiei cu Rusia ar lua un caracter amenințător, singura speranță pentru pace ar fi, după părerea sa, ca cele patru Puteri, nu direct interesate (nu deadreptul amestecate) în chestia sârbească, anume Germania, Franța, Italia și Anglia să facă o pornire comună și deodată spre a ajunge la încetarea luptelor militare, până când cele patru Puteri vor putea aplană (delătura) acest conflict.

Ministrul de externe englez a zis între altele: După ce am aflat de ruptura raporturilor austro-sârbe, am făcut propunerea următoare: am însărcinat pe ambasadorii (ministrii) englezi la Paris, Berlin și Roma să spună guvernelor pe lângă care sunt încredințați, dacă ar fi dispuși să se înțeleagă, ca ambasadorii Franței, Germaniei și Italiei, să se întrunească împreună cu mine într'o conferință la Londra, în scop de a găsi mijloacele de

a delătura neînțelegerile de față. În acelaș timp am însărcinat pe reprezentanții noștri să ceară guvernelor sus numite ca să împuternicească pe ambasadorii lor la Viena, Petersburg și Belgrad ca să informeze pe guvernele respective de conferința propusă, rugându-le să înceteze până la sfârșitul conferinței toate pregătirile militare prezente. Răspunsurile la această propunere nu mi-au sosit toate.

Sir Edwar Grey a mai adăogat că un grup prietenos și nepărtinitor de Puteri printre cele care se bucură de încrederea atât a Austro-Ungariei cât și a Rusiei, ar trebui să fie în stare să găsească o cale mulțămitoare pentru toți.

Dacă conflictul încetează de a rămâne numai între Austro-Ungaria și Serbia, devenind un conflict în care și o altă mare Putere ar fi amestecată, s'ar isprăvi cea mai mare catastrofă care s'a văzut vreodată pe această lume.

Sir Grey, răspunzând unei alte întrebări, a declarat că e convins că guvernul german va fi pentru primirea unei mijlociri, dar că nu a primit până în acest moment răspunsul propunerii sale.

Prima luptă s'a dat.

O știre sosită Luni seara din Viena spune: Lângă Cubin trupe sârbești, cari se aflau pe vapoare pe Dunăre, au pușcat asupra trupelor noastre, cari încă au început a pușca. Rezultatul luptei nu se știe.

Cum stă Rusia cu mobilizarea?

Se anunță, că Rusia ar fi făcut o mobilizare oarecare, ținută cam în taină. Din cercurile politice diplomatice din Berlin se află câte ceva despre ea. Mobilizarea s'a hotărât a se face spre frontierele (granițele) Germaniei și Austriei (Galiția). În ținuturile de aici sunt trei districte militare rusești, cu mai multe corpuri de armată.

Districtul militar al Chievului este mărginaș cu Galiția austriacă, iar celelalte două, districtul Vilnei și Varșoviei se întind spre frontierele Germaniei. Districtului Chiev aparțin patru corpuri de armată. Vilna se alcătuește tot din patru corpuri, iar Varșovia are 5, dintre cari două se află în orașul Varșovia. Corpurile aceste din urmă sunt împărțite în Polonia rusească. În cazul unui războiu al Rusiei, pe aici poate izbucni mai ușor și mai grabnic o revoluție contra despotismului rusesc. În aceste districte, în total cu 18 corpuri de armată, s'au făcut mișcărilor de mobilizare de acum.

Regimentele acestor corpuri de armată au o instrucție militară foarte bună, dimpreună cu multă cavalerie (călăreți) bine îngrijită. În privința aceasta se zice că sunt superioare chiar armatei germane.

Dar cu toate aceste și alte forțe militare din centrul Rusiei, mobilizarea e greoaie. Sunt prea puține căile ferate, ca mobilizarea să se poată efectui în timp scurt. Și Rușii n'au nici o încredere în Polonia, cari le sunt dușmanii cei mai înverșunați. Va să zică nu numai dușmanii externi, ci și cei interni fac mari greutatea colosului rusesc, spre a putea duce la izbândă gândurile și planurile panslavilor.

Ultimele știri și telegrame

sosite până Mercuri seara 29 Iulie n.

asupra războiului dintre Monarhie și Serbia.

Manifestul Maiestății Sale. — Declararea războiului. — Atentate în Rusia. — Intrepunerile Angliei pentru pace. — Pregătiri de mobilizare în Rusia. — Aruncarea în aer a podului dintre Semlin și Belgrad. — Bombardarea Belgradului.

Viena, 29 Iulie. Declarația de războiu a fost azi adusă telegrafice la cunoștința guvernului sârbesc.

Petersburg, 29 Iulie. În Varșovia au fost ieri aruncate în aer mai multe magazine de prav. În edificiul poștei centrale s'au întâmplat atentate cu bombe.

Viena, 29 Iulie. În cercurile diplomatice de aici se spune, că ministrul englez din Viena a făcut ieri pașii de lipsă pentru mijlocirea păcii la guvernul vienez.

Budapesta, 29 Iulie. Aci se susține, că guvernul sârbesc a oferit Bulgariei diferite concesiuni, dacă în decursul războiului va rămâne neutrală (nu va ataca Serbia pe la spate și nu va da ajutor nici Monarhiei). — După cât se știe, Bulgaria s'a declarat că rămâne neutrală.

Viena, 29 Iulie. Ce privește intrepunerile de pace ale Angliei, — ele rămân fără influență asupra pregătirilor militare de războiu. Incetarea pregătirilor e cu neputință.

(În legătură cu aceasta e de observat, că foaia din Paris „Figaro“ în numărul de ieri a spus: Ministrul englez de externe Grey a pornit o mijlocire de pace în numele guvernului englez. Angliei s'au alăturat Germania, Italia și Franța, cari toate vreau să încunjure războiul. Grey a conștientat pe reprezentanții celor patru puteri la o conferință în Londra.)

Petersburg, 29 Iulie. În Rusia încă nu s'a dat ordinul de mobilizare. Dar s'au făcut pregătirile de lipsă pentru asta.

Roma, 29 Iulie. Aici se spune, că Papa va interveni pentru pace la Viena, Belgrad și Berlin.

Budapesta, 29 Iulie. Peste Croația și Slavonia s'a ordonat starea de asediu.

Berlin, 29 Iulie. Împăratul Wilhelm a primit azi în audiențe (vizite) lungi pe cancelarul (ministrul-președinte) Bethmann-Holweg, generalul statului major Moltke și pe admiralul statului major al marinei Tirpitz.

Londra, 28 Iulie. După știri sosite aici, Duminecă și Luni acum au avut loc desfășurări între Grecia și România, cu privire la pașii ce să-i facă aceste două țări, în caz de războiu între Austro-Ungaria și Serbia, ori alte complicațiuni europene.

Viena, 29 Iulie. Cele mai nouă vești sosite aici din Rusia spun, că șapte corpuri de armată ale Rusiei sunt cu siguranță mobilizate.

Paris, 29 Iulie. Lucrătorimea din Paris aranjază demonstrații contra războiului.

Semlin, 29 Iulie. Armata sârbească se concentrează în prima linie între Zadar și Niș.

Viena, 29 Iulie. În cercurile diplomatice se spune că: Intervenirea de ieri a ministrului englez la Viena a fost luată la

cunoștință cu plăcere din partea guvernului austriac. Dar i s'a observat, că aceasta e acum prea târziu, de oarece declarația de războiu a fost deja subscriasă. Războiul nu se mai poate împiedeca, dar intrepunerea Angliei are mare valoare pentru localizarea războiului.

Budapesta, 29 Iulie. Foaia „Az Est“ scrie: Sârbii au aruncat în aer podul dintre Semlin și Belgrad. Trupele noastre au răspuns cu bombardarea Belgradului. Această știre n'a fost însă confirmată oficial până acum.

București, 29 Iulie. România s'a declarat neutrală.

Berlin, 29 Iulie. Principalele moștenitor al Germaniei a sosit aici, iar fratele împăratului Wilhelm, prințul Heinrich, a plecat — după cum anunță „Vossische Zeitung“ — la Londra.

Semlin, 29 Iulie. Orașul Belgrad e gol cu totul. Cei rămași în capitala Serbiei vor arboră în momentul înaintării armatei austro-ungare drapelul alb (ca semn de pace) pe zidurile orașului.

Un vapor al societății dunărene de navigație a fost cuprins de sârbi.

Societatea de navigație dunăreană află, că din Grădiște s'a tras cu tunurile asupra localității Jelobrecka. Amănunte lipsesc.

Belgrad, 29 Iulie. Aici măsurile de apărare se iau cu mare zor. Concentrarea de trupe se face în diferite centre cu toată scurtimea timpului. Cartierul (lagărul) general al armatei va fi stabilit la Kragujevac și eventual la Krugovăț. Șef al statului major general este desemnat generalul Pavlovič. Știrea prinderii lui Putnic n'a fost crezută la început, apoi a produs cea mai vișă indignare. În oraș e liniște perfectă. Jandarmeria și un corp de voluntari studenți s'au însărcinat cu susținerea ordinii.

Mari nerînduieși în Serbia?

Semlin, 29 Iulie. Aici au sosit știri, că Scupștina nu s'a putut întruni din cauza lipsei deputaților, cari nu s'au prezentat în numărul necesar de regulamentului camerei. Prezentarea rezerviștilor la comanda militare se face în mare neregulă. În corpul de armată din ținutul Vardar ar domni totală lipsă de rânduială.

Semlin, 29 Iulie. Călători sosiți aici din Belgrad spun, că aprovizionarea cu alimente a armatei sârbești lasă mult de dorit. Din cauza aceasta domnește mare nemulțumire în armata sârbească.

Sofia (capitala Bulgariei), 29 Iulie. În Serbia nouă a izbucnit revoluția. Orașele Pristina și Ueskub stau în flacări. Trupele sârbești, reduse la număr în urma mobilizării, stau neputincioase în fața populației răsculate. Cauzele revoltei ar fi următoarele: Spioni turci atâță poporul la opunere și neimplinirea ordinelor de chemare sub arme. Numeroși locuitori turci, greci și bulgari nu se înrolează în armată. Soldații de naționalitate bulgară și-au lăsat uniforme sârbești și luând puștile cu sine părăsesc câzărmiile.

Prinderea unui vapor sârbesc.

Semlin, 29 Iulie. Vaporul sârbesc „Belgrad“ a fost oprit și supus unei cercetări amănunțite la ordinul ministrului de războiu austro-ungar, care a fost avizat că vaporul face contrabandă de arme și muniții (duce pe ascuns arme). Făcându-se cercetare s'au găsit sub încărcătura de carbuni 2,000 arme, cari au fost confiscate.

Vaporul a fost oprit să-și continue drumul, iar căpitanul vaporului împreună cu echipajul vasului (personalul de serviciu) „Belgrad“ au fost arestați.

Răscoală în Rusia.

Biroul ungar a comunicat Miercuri din Budapesta următoarele:

Budapesta, 29 Iulie. În Varșovia (Polonia rusească) a izbucnit revoluția. Polonii ruși agită pentru Monarhie. Azi noaptea au fost aruncate în aer mai multe magazine de prav. Pe străzi mulțimea aclamă Monarhia și injură Serbia. Un ziar polon scrie, că a sosit timpul ca Polonii să-și scuture jugul rusesc. Soldații poloni refuză serviciul de arme. Situația e foarte critică. Azi dimineață s'a decretat starea de asediu în Varșovia.

Petersburg, 29 Iulie. Știrea despre aruncarea în aer a mai multor magazine de prav se confirmă (se recunoaște că e așa). Izbucnirea revoluției se desminte însă (nu s'ar fi întâmplat).

Petersburg, 29 Iulie. Aici au fost confiscate cinci ziare, pentru agitații incendiare.

Știri diferite.

Viena, 29 Iulie. Congresul de pace, care cră să se întrunească în Septembrie, s'a amânat.

Semlin, 29 Iulie. Autoritățile au oprit trecerea în Serbia. Mai mulți supuși sârbi, cari au voit să treacă în Serbia, sunt opriți aici.

București, 29 Iulie. „La politique“ (foaie românească scrisă francezeste, pentru informarea străinătății) află din Galați: Generalul rus George Mihailovici-Hitrovo a sosit ieri seara pe neașteptate la Galați și de aici a călătorit mai departe cu trenul de 10 ore spre Sinaia. El ducea o scrisoare a Țarului către Maiestatea Sa regele Carol.

Mișcarea armatei sârbești.

Asupra mișcării armatei dușmane scrie „Militärische Rundschau“ din Viena următoarele:

Mobilizarea armatei sârbești urmează mereu. Partea cea mai mare a armatei se concentrează cam în mijlocul țării.

Lângă Dunăre, pe partea Sârbiei, stau posturi mai slăbuțe, după cari la câțiva kilometri depărtare stau alte trupe.

La granița Drinei încă sunt concentrate o seamă de trupe.

Trupele sârbești dela granița de către Albania au primit ordin să pornească spre Nord.

Dela gara din Sibiu.

Dupăcum anunță direcția căilor ferate din Sibiu, pe linia către Turnul-Roșu urmează trenurile ca și mai înainte.

Amânarea dietei.

Martii, în 28 Iulie n., dieta a ținut ultima ședință, iar la urmă s'a închis și amânât pe timp nehotărît. Ședința s'a deschis ceva după ciasurile 10 și a ținut numai timp scurt, până când s'a împlinit unele formalități, de lipsă, cu considerare la întâmplările prin cari trecem. A vorbit Tisa și Aponi, apoi s'a luat la cunoștință scrisoarea Majestății Sale, prin care dieta e declarată de închisă pe timp nehotărît.

Cel dintâi vorbitor a fost **prim-ministrul Tisa**, care a prezentat camerei mai multe legi deosebite, ce sunt de lipsă în starea de războiu de acum. În decursul vorbirii sale, prim-ministrul Tisa a spus, că acum în locul vorbirilor și discuțiilor va răsună glasul armelor... Vorbește apoi despre însuflețirea, de care e cuprinsă în aceste momente națiunea ungară și constată, că *aceasta însuflețire se manifestă și la naționalități*. Spune după aceea, că toți cei chemați la arme își fac datorința. Arată că Monarhia a fost forțată la mișcarea războinică și zice că lupta să nu se termine, până ce nu se va stabili liniștea și siguranța națiunii ungare și a Monarhiei.

În acest sens vorbește și **contele Aponi**, care se asociază în numele partidelor din opoziție (cari nu sunt la putere) la declarațiunea, făcută de curând de către Andrași și zice: În acest moment lăsăm la o parte orice deosebire și un singur gând ne călăuzește, anume acela de a face totul pentru ca întreaga forță să intre în luptă spre a dobândi izbândă. Mișcarea războinică de acum trebuie să dea drept rezultat întărirea constituției și vieții legale a Ungariei...

Ambii vorbitori au fost viu aplaudați și li s'au făcut mari și unanime ovațiuni. Ni s'au dat noui dovezi, că în timp de primejdii stăpânitorii noștri revin cu toții la aceleași idei de unire și tinere laolaltă.

După aceea a urmat cetirea mesajului (scrisoarea Majestății Sale), în care se spune: „luând la cunoștință raportul ministrului nostru ungar, declarăm de închise și amânate pe timp nehotărît ședințele camerei de acum“.

Casa magnaților.

Mesajul dietei a fost trimis spre aprobare și casei magnaților, care s'a intrunit în aceeași zi la 12 ore. Aci președintele Iosika a cetit mesajul regal, care s'a luat la cunoștință.

A vorbit numai primatele (Mitropolitul romano-catolicilor din Ungaria) **Csernoch**, care a spus că între împrejurările de față nu ne putem da înapoi dela războiu. Serbia s'a arătat prea îndărătnică față de cererile drepte ale Monarhiei.

Președintele Iosika declară: Nu dorința de cucerire este gândul de căpetenie față de Serbia, ci singurământul de trebuință de a se pedepsi un stat care, îmbătat de ușoarele triumfuri ale falșității sale pe propriul său teritoriu și-a permis față de Monarhie astfel de intrigi și mijloace atât de neomenite, încât nici un stat vecin nu le-ar putea suferi.

Toți abonații, când trimit bani sau alte scrisori, sunt rugați a ne scrie și numărul de pe fașia sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră asupra mai multor lucruri.

Ținuta României.

În urma mai multor întrebări din partea miniștrilor Puterilor străine la București, — ministrul-președinte Brătianu și cu ministrul de externe Porumbaru au făcut — după cum scrie „Universul“ dela 16 Iulie v. 1914 — în seara zilei de 27 Iulie n. următoarele declarațiuni:

„România față de conflictul austro-sârb va sta liniștită, întrucât acest conflict nu atinge nici una din chestiunile (cauzele) care o interesează. România nu are nici un fel de tratat (învoială) de alianță nici cu Serbia nici cu Austro-Ungaria, care s'o îndatoreze a sări cuiva în ajutor. România este în bune legături însă și cu Austro-Ungaria și cu Serbia, așa că nimic nu o îndreptățește să ia vr'o ținută contra unuia sau celuilalt din aceste două state.

De altcum și felul conflictului austro-sârb este cu totul special: el e pornit din cauza atentatului dela Seraievo și din cauza mișcării panslaviste din Bosnia. **Cât privește atentatul dela Seraievo România firește, că l-a condamnat cu toată sinceritatea, cu atât mai mult, cu cât arhiducele Ferdinand eră un prieten al României și omul în care Monarhia își pusese toate speranțele.**

Dar în afară de această participare de regret, România nu poate avea nici un interes să se amestece în lichidarea (felul cum se va sfârși) acestui atentat.

În ce privește mișcarea panslavistă din Bosnia, este iarăș o chestiune care n'o poate interesa pe România.

Dar, dacă aceste sunt considerațiunile, cari îndreptățesc atitudinea rezervată (ținuta de a nu se amesteca) a României față de conflictul Monarhiei cu Serbia, atât d-l Porumbaru cât și d-l Brătianu, au făcut cunoscut plenipotențiarilor (miniștrilor străini), că România nu poate rămâne indiferentă (nepăsătoare), dacă din urmările acestui conflict ar urmă o schimbare a stărilor de față în Balcani.

În acest caz de oriunde ar veni încercarea de a se schimbă echilibrul balcanic (starea țărilor de acum în Balcani), România va intra în acțiune (luptă), pentru a apăra cum va putea mai bine acest echilibru (de acum), pentru susținerea căruia ea e solidară (ține la olaltă), cu toate statele balcanice.

Întrebarea se pune: Cum s'ar putea atinge echilibrul balcanic, stabilit (hotărît) prin pacea dela București? Sunt ipoteze (planuri, gânduri) mai multe.

Prima ipoteză ar fi intrarea în luptă a Bulgariei. Pare însă înlăturată această ipoteză, întrucât Bulgaria a declarat, că ea va păstra cea mai strictă neutralitate (neamestecare). Pe de altă parte incidentele noastre cu Bulgaria sunt pe cale de a se aplană (delătură) în mod mulțămitor.

Altă ipoteză ar fi o pornire a Turciei contra Greciei. Dar această ipoteză este aproape de necrezut, întrucât se știe că consfătuirile de pace greco-turcești sunt pe cale bună.

O a treia ipoteză ar fi o ocupare teritorială (de pământ) din partea Austriei în Serbia.

Deocamdată însă nu se poate susține că aceasta se va întâmplă. Austro-Ungaria a făcut declarațiuni categorice (tare sigure), că ea nu urmărește nici o cucerire teritorială. Dacă totuș așa ceva s'ar întâmplă și echilibrul balcanic ar fi schimbat pe urma războiului Monarhiei cu Ser-

bia, România va apăra dupăcum am spus acest echilibru prin acțiunea ei.

În ipoteza, că Austro-Ungaria ar ocupa teritoriul sârbești și în urmă chestiunea va fi adusă înaintea unei conferințe europene, România, dacă se va căuta a se aduce în desbaterea conferinței și tratatul (învoiala de pace) dela București, va avea cuvântul ei de spus în această conferință și va apăra din toate puterile ei tratatul dela București.

Acestea sunt ipotezele (planurile, gândurile) cari se pun înainte.

Deocamdată acțiunea diplomatică a Rusiei, pentru împiedecarea războiului continuă.

În cazul când ea nu va reuși, în cercurile politice bine informate se crede că Rusia va intra și ea în luptă.

S'au răspândit știri, că guvernul român a ordonat mobilizarea a două corpuri de armată. Știrea nu corespunde adevărului. Este însă adevărat, că s'a luat unele măsuri militare dictate de împrejurări“.

România și Bulgaria.

Vimerea trecută (24 Iulie n.) cadavrele grănicerilor bulgari împușcați la frontiera româno-bulgară au fost duse la Rusciuc (oraș bulgăresc pe malul Dunării) și acolo au fost înmormântate cu mare paradă militară. La înmormântare n'a luat parte nici o persoană civilă. Ofițerii bulgari au deschis o listă de subscripție pentru ridicarea unui monument acestor soldați. Toți soldații omorâți la graniță au luat parte la amândouă războaiele, cari le-au purtat Bulgaria anul trecut.

Din București aflăm că comisiunea româno-bulgară, care a cercetat cauzele ultimului incident de graniță petrecut la Turșmil, a isprăvit lucrările. Duminică seara s'au înapoiat la București ofițerii români dela marele stat major, cari au făcut această cercetare.

Comisiunea s'a învoit asupra celor mai multe puncte și asupra hotărîrilor. Principialul fapt este, că ofițerii bulgari au renunțat de a mai susține că incidentul dela Turșmil a fost provocat de grănicerii români. De comun acord ofițerii români și bulgari, în urma cercetării făcute, au recunoscut că nu se poate afla în mod hotărît cine a fost provocatorul, cine a tras primul foc.

Ancheta (cercetarea) a mai aflat că n'au fost trei morți bulgari, ci numai doi și un rănit. Protocolul anchetei a fost făcut în patru exemplare: două în limba bulgară și două în limba română. Este probabil că, conform uzului, România va da și ea despăgubiri pentru familiile soldaților bulgari căzuți.

Cât e de mare și ce putere are Serbia?

Regatul Serbiei cuprinde, dela pacea din București încoace, 80 mii kilometri pătrați, pe cari trăesc peste 4 milioane și jumătate locuitori. Creșterea, după cele două războaie balcanice, este de 32 mii kilometri pătrați cu aproape un milion și jumătate locuitori mai mult. Cheltuelile țării fac anual la 130 milioane coroane, din cari cam 30 milioane se dau regulat pentru armată (în timp de pace).

Un cuvânt

cătră oamenii noștri, cari au bani depuși la bănci.

Sunt aproape 50 de ani, de când (la 1866) a fost ultimul războiu. De atunci s'a schimbat lumea și țara noastră cu totul. Pe atunci nu erau băncile cele mari și vestite din vremurile noastre. Prin urmare e de înțeles, dacă auzim, că prin anii 1848 și 1866 oamenii noștri își ascundeau „cei vr'o doi crețari“ pe unde puteau. Doar atunci nu erau băncile de azi, cari sunt recunoscute de stat! Nu erau nici legile de azi și invoeliile dintre toate țările, cari în timpuri de pace au adus legi și pentru timpuri de războiu. Iar acestor legi sunt datoare a se supune toate țările europene, de care se ține și Rusia.

Ținând seamă de acestea, nu înțelegem alarma populațiunii românești, care a început a năvăli asupra băncilor, spre a-și ridică banii depuși. Acești oameni se tem, că statul va lua banii băncilor pentru a-și acoperi cheltuielile de războiu. Asta nu-i adevărat de prezent! Statul are bani destui adunați din trecut. Ba ministrul de finanțe a declarat, că în aceste zile de criză va sări chiar și în ajutorul băncilor, cari ar avea să lupte cu ceva greutate. Asta o face statul astfel, că dă ordin băncii austro-ungare (banca statului), ca ea să dea atâta și atâta împrumut celorlalte bănci din țară.

Dar e mai cu cale, dacă oamenii noștri nu silesc băncile să recurgă la astfel de mijloace. Doar după banii dela banca austro-ungară, băncile celelalte trebuie să plătească interese, și încă mari!

Ei, dar își va zice cutare țaran: „D'apoi bine, cu banii mei ce-o făcut banca, nu-i are în cassa ei?“ La asta răspundem: „Nu hădică, se înțelege că nul Banca a dat banii Dumnitale cu dobândă la alt frate de-ai noștri, care și-a cumpărat pe ei un pământ sau și-a zidit o casă ori a întreprins altceva! Iar acum nu se poate pune banca să-i vândă averea omului, fiindcă tot n'o cumpără nimenea! Dar încolo banii sunt siguri, deoarece pământul nu-l mănâncă nimenea, iar hărțile despre ipotecă (intabulare) știu băncile unde și cum să le grijească!“

Fiiți deci cu toții liniștiți și mai cetiți și următoarele rânduri:

Din cercurile băncilor noastre aflăm că în urma știrilor mai nouă războinice o mulțime de deponenți își ridică banii depuși.

Față de acest lucru ținem să spunem, că fac foarte rău acei cari își ridică banii dela bancă. Acolo sunt mai siguri ca oriunde. Cei cari îi ridică și-i duc acasă pot fi expuși la fel de fel de primejdii și în chipul acesta nu-și pot păstra cu destulă grije banii adunați cu atâta trudă.

Băncile stau doară sub scutul armatei mai bine decât oricare cetățean.

În înțelesul convenției (invoelii) dela Haga, învoială primită de toate statele civilizate, în caz că în cursul războiului o bancă e jefuită de armata vre-unui stat, acesta e dator să despăgubească banca păgubită.

Vreți o mai mare garanță decât aceasta!? Găsiți domnilor deponenți o mai mare siguranță pentru paralele Dumneavoastră?

Ca pasnici ai binelui obștească în aceste vremuri de cumpănă ne simțim îndemnați

— cum de altfel fac toate foile noastre românești — să aducem acestea la cunoștința publicului nostru și să atragem atențiunea mai ales a fruntașilor noștri, ca să lumineze și să liniștească poporul nostru.

Cercetările din Berlin asupra atentatului din Seraievo.

În legătură cu omorârea arhiducei moștenitor de tron și a soției sale autoritățile polițienești din Berlin (capitala Germaniei) au făcut amănunțite cercetări pe la diferitele societăți sârbești de acolo. Mai ales cercetările s'au îndreptat în cercul studenților sârbi, cari învață la universitățile din Berlin.

Din cercetările acestea s'a aflat că studenții sârbi și croați dela școlile înalte din Germania, Elveția, Austro-Ungaria, Franța și Italia sunt membrii unei societăți secrete (ascunse) al cărei scop e ca să facă propagandă pentru ruperea Croației, Bosniei și Herțegovinei dela Monarhie și să sprijinească și cu fapte înfăptuirea acestei idei.

Până în anul 1912 societatea aceasta a fost numai sârbească, însă după 1912, — la dorința cercurilor din Belgrad, — societatea a devenit sârbo-croată. Luați de scurt studenții din Berlin au declarat că organizația aceasta are filiale (cluburi) în toate orașele mai mari din Croația și Dalmația.

Filiala din Berlin a acestei mari societăți secrete avea ca membrii 37 studenți din Serbia, 7 din Austria, 5 din Ungaria, 9 din Croația, 3 din Muntenegru și 2 din Rusia. Filiala aceasta a ținut consfătuiri dese și erau întotdeauna în strânsă legătură cu cei din Belgrad, Viena, Budapesta, München și Lipsca. Președintele filialei, studentul Alexandru Autovici, primea tot la 3 luni câte 3 mii de mărci din Belgrad pentru scopuri de agitație.

Din scrisorile, pe cari le-a prins poliția, dela această societate s'a dovedit că 17 membrii ai societății au făcut dese călătorii prin Germania și Austria, făcând propagandă printre studenții sârbi. Pe acești 17 studenți poliția din Berlin i-a expulzat (i-a trimis cu șupa), iar pe studenții Jovo Logovits (Sârb din Belgrad) și Boris Korenberg (rus) i-a arestat deocamdată, de oarece s'a dovedit că acești doi au știut cu luni înainte că se fac întinse pregătiri pentru „o faptă mare“. S'a dovedit și aceea că, Logovits a fost mereu în corespondență cu atentatorul Princip, cu care a fost coleg de școală. S'a mai găsit la acest Logovits și o scrisoare dela Princip în care acesta se plânge că-i merge foarte rău, neavând ajutor din nici o parte. Mai departe scrie Princip că: „această stare se va schimba în curând. — Nu peste mult vei auzi de mine“.

Dovedindu-se că societatea Sârbilor din Berlin a avut cunoștințe de aproape despre atentatul din Seraievo, poliția din Berlin a desființat-o numai decât și a început cercetări mai departe.

Tot mai mult iese la iveală întinsa conspirație contra Moștenitorului de tron omorât, țesută încetul cu încetul în toate orașele mari din partea Sârbilor. Viitorul poate va descoperi și mai multe.

Cătră cetitori.

Toți abonații sunt rugați, — când trimit bani, cer schimbarea adresei, scriu ceva la foaie sau fac orice fel de întrebări, — să scrie negreșit numărul de pe fașia, sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră în multe privințe, atât când e vorba de bani, cât și la altfel de publicații ce ni se trimit. Iar abonații cei noi încă să scrie, că ei numai acum abonează foaia întâiu.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează purtarea socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceice ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le putem împlini dorința. Purtarea la astfel de socoteli, cu sutele de restanțe, ne-ar încurcă și îngreună administrația din cale afară de mult. Doar pentru astfel de restanțe ar trebui purtat cărți deosebite, și să se trimită la vreme atâtea scrisori și provocări — știm din pățanii, — cari spese de multeori întrec suma de 2 cor (20 bani).

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 30 Iulie n.

Grațiarea celor fugiți din armată. Foaia oficioasă a țării „Monitorul oficial“ a publicat o declarație în care înștiințează că Maiestatea Sa Impăratul și regele nostru va iertă de pedeapsă pe toți dezertorii (fugiți din armată), cari se întorc acum la serviciul militar. Deci și pe acei cari au făcut armata, dar cari n'au venit la nici o manevră, când au fost chemați, din cauza emigrării lor în România, America, sau alte părți. Ceice n'au venit deloc la asentări, se înțelege că încă sunt iertați.

O furtună grozavă a bântuit săptămâna trecută de-alungul Ungariei. În Budapesta a omorât 7 persoane și a rănit 35, a nimicit grădinile, a descoperit case și a rupt liniile telegrafice și telefonice. În timp de 5 minute acest uragan a făcut pagube grozav de mari. Furtuna aceasta a bântuit întreaga Ungaria de Sud până la Belgrad și Seraievo.

Explozia dela fabrica de cartușe din Görtz. La fabrica de cartușe din Görtz s'a produs zilele trecute o groznică explozie, care a spart ferestrele caselor, chiar și la mari depărtări. După stângerea focului, provocat din cauza exploziei, s'a găsit sub dărâmături 3 cadavre arse de tot. S'a început cercetări spre a se dovedi cum s'a produs explozia.

Un logodnic nenorocos a fost și sârmanul Lungulescu din Slobozia (România), căruia în ajunul nunții necredincioasa logodnică i-a fugit cu un altul, poate mai fercheș decât logodnicul. Se pregătise bietul om cu toate ce-i trebuia pentru sârbarea cununiei și așteptă cu o nespusă bucurie marea zi a făgăduinții... Nu s'a putut bucura însă mult sârmanul om de visurile dragostei că, în momentul când se credea mai fericit, vine un altul și i-o șterge dinaintea, fugind cu ea cu tot. — Astfel bietul logodnic a rămas cu buzele umflate, iar de supărare a încercat în mai multe rânduri să se omoare.

Ultimele știri și telegrame

sosite până Joi seara 30 Iulie n.

asupra războiului dintre Monarhie și Serbia.

Ocuparea Belgradului.

Știrile mai noi sosite dela biroul de corespondență telegrafic vestesc că în 29 Iulie la ora 1 și 30 min. noaptea Sârbii au aruncat în aer podul de peste Dunăre între Semlin și Belgrad. Dar numai o parte a podului a fost nimicită, așa că trupele au putut încă circula peste el. Într'aceea a început infanteria și artileria noastră, ajutată de monitoarele (corăbii mici) de pe Dunăre a împușcă asupra Sârbilor postaji în partea podului. După o luptă scurtă Sârbii au fost siliți a părăsi pozițiile de apărare și s'au retras. Pierderile din partea armatei noastre sunt foarte neînsemnate.

Tot Miercuri în 29 Iulie i-a răușit unei trupe mici de pioneri, cu ajutorul unei patrule de finanți să cuprindă două vapoare mici sârbești, încărcate cu munițiune și bombe. Pionerii și patrula de finanți numai după o luptă crâncenă au putut cuceri aceste vapoare dela Sârbi, cari erau în număr cu mult mai mare, lăsându-le apoi a fi transportate de două vapoare de ale noastre.

Știrile primite din Semlin spun, că trupele noastre au intrat în Belgrad la 10 ore înainte de amiază, așa că capitala Sârbiei ar fi deja cucerită. Primarul orașului văzând că trupele sârbești nu pot ține lupta cu trupele noastre, a ordonat a se pune steag alb, ca semn de pace și predare. A ieșit înaintea trupelor noastre, rugându-se a fi cruțată viața și averul cetățenilor pacinici. Vice-colonelul comandant i-a zis: „Nici un fir de păr nu va fi atins celor pacinici“. Poporul sârb e liniștit. Numai un arc al podului din partea Belgradului s'a plecat, altcun e în stare bună. Un locotenent dela regimentul de infanterie 89 a fost rănit. Armata austro-ungară va fi trecută cu vaporul și pe pod la Belgrad, de unde vor înainta apoi. Regimentul 68 și 52 de infanterie au pus piciorul întâi pe pământul sârbesc. În Belgrad au rămas abia 35,000 locuitori. Trupele noastre au ocupat toate întăriturile, iar la amiază în Belgrad au intrat în drept legi speciale ungare.

Știrile militare sosite din Semlin spun, că gloanțele noastre au nimerit bine, și o parte a orașului Belgrad ar fi în ruine. Fortăreața „Koli Magdan“ e nimicită total, dar magazinul de munițiune aflător acolo a fost mai înainte aruncat în aer.

Pentru îngrijirea bolnavilor.

Doamnele și domnișoarele, cari ar dori să se dedice îngrijirii bolnavilor și răniților în caz de războiu, sunt rugate a se anunța la doamna Irma Walbaum, soția comitelui suprem din Sibiiu.

Alte știri și telegrame.

Viena, 30 Iulie. Maiestatea Sa a plecat din Ișl la Viena, iar de aici e vorba să meargă în zilele acestea la Budapesta.

Moscova, 30 Iulie. Reuniunea Slavă din Moscova a pornit o colectă în favorul Serbiei.

Budapesta, 30 Iulie. Aici se așteaptă sosirea declarației oficioase, că România rămâne neutră, deasemenea și Grecia.

Budapesta, 30 Iulie. Știri sosite din Petersburg spun, că ministrul rus de externe Sasanov a făcut cunoscut ambasadorilor din Petersburg, că Rusia ar fi învoită să facă pe mijlocitoarea între Monarhie și Serbia, fiindcă nu se îndoieste, că Serbia va primi mijlocirea de pace.

Budapesta, 30 Iulie. Bursa pentru hârtii de valoare rămâne încă câteva zile închisă, deasemenea și bursa pentru bucate mai rămâne închisă două zile. (Bursa pentru hârtii de valoare s'a închis, ca să nu se scadă prea tare prețul lor, de oarece în timpuri de războiu oricine vrea să-și vândă hârtiile ce le are. Cu bursa de bucate stă lucrul întors: În vreme de bătaie se urcă îngrozitor prețul mărfurilor pentru trebuințele mâncării. Vedem, de pildă, cum s'a urcat prețul făinei, al grâului și cucuruzului etc. Dacă s'ar fi ținut bursa deschisă, prețul acestora se urcă și mai tare, fiindcă acolo se vinde și se cumpără la moment. Marfa nu se dă îndată, dar târgul făcut se considera de încheiat în toată forma. Aceeaș marfă — azi cumpărată, deși numai pe hârtie — mâine o poate celălalt din nou vinde. Dar se poate întâmpla și aceea, că cumpărătorul cere livrarea mărfii în timpul numit în contract, atunci cece a vândut-o pornește să strângă. Întâmplarea poate aduce cu sine, că el o și are strânsă, dar asta rar de tot).

București, 30 Iulie. Miniștrii Marilor Puteri străine la București au întrebat din nou pe ministrul-președinte Brătianu și ministrul de externe Porumbaru: Ce poziție va lua România în decursul conflictului dintre Austro-Ungaria și Serbia? Cei doi miniștrii au răspuns tot într'o formă: România rămâne neutră, întrucât interesele ei nu sunt atinse. România nu se află nici față de Monarhie, nici față de Sârbia într'o astfel de stare, încât să fie silită a se amesteca. Față de ambele state România are legături prietenești, din care cauză n'are nici un motiv a porni contra uneia sau alteia din cele două țări.

Paris, 29 Iulie. Ziarele de ieri seara confirmă mobilizarea parțială a armatei rusești. Tot aceste ziare sunt informate că marele duce Nicolae a fost numit comandant al armatei mobilizate.

București, 29 Iulie. Din Turnul-Severin se comunică „Universului“ din București știrea de necrezut, că autoritățile ungurești ar fi arestat pe preotul Dure, învățătorul Hențu și avocatul Popovici din Mehadia, pe motiv că dâșii ar putea face instigații printre locuitorii români contra Siguranței Monarhiei. Din aceleaș motive au fost arestați locuitorii români anume Mioc și Jumeș din Jupaneș.

Mare senzație și inuignare a stârnit vestea arestării a doi sublocotenenți din garnizoana Turnu-Severin, cari îmbrăcați civili au plecat Sâmbătă ca să petreacă 24 ore la băile Herculane. Ambii arestați au fost înaintați autorităților din Timișoara.

Berlin 29 Iulie. Cu toate desmintirile știrilor despre mobilizarea armatei rusești, totuș se menține știrea că Rusia a mobilizat 5 corpuri de armată.

Paris, 29 Iulie. „Echo de Paris“ este informat că ofițerii și comandanții trupelor franceze au primit ordin să se prezinte de urgență la corpurile lor de armată.

Budapest, 30 Iulie. Cele mai din urmă știri sosite de pe câmpul de luptă spun că de prezent cele mai multe strade ale Belgradului sunt în flacări. Sârbii au puscat asupra unei grupe dela Crucea roșie.

Paris, 30 Iulie. Ministrul-președinte al Serbiei, Pasici, declară în ziarul parizian „Matin“, că speranța Serbiei e în Marile Puteri, îndeosebi cele din Tripla-Întelegere (Rusia, Franța și Anglia).

Budapesta, 30 Iulie. O nouă telegramă sosită nici spune, că Belgradul n'ar fi fost încă luat. S'ar fi dat numai o telegramă falsă. De aceea s'au luat măsuri pentru a împedeca de a se trimite telegrame false. (Amănunte vom aduce în ediția, ce apare Sâmbătă seara. *Red. „Foi“*).

Stupenții din România

cari au fost deținuți săptămâna trecută la Turnu-roșu, iar de acolo aduși în închisoarea din Sibiiu, — au fost eliberați Sâmbătă trecută, la 3 ore după amiază, în urma întrepunerii guvernului român la guvernul ungar. Tinerii studenți au plecat seara și în ziua următoare la București, ducând cu ei atâtea „amintiri“ dela noi.

Censură pentru foi.

În urma noilor legi, intrate zilele acestea în vigoare, pe timpul cât ține starea de războiu, — s'a introdus censura pentru foile, ce apar la granițele din sud-ostul Ungariei. Ni se impune deci o rezervă deosebită asupra celorce scriem, fiindcă se controlează totul la moment. Îndată ce am isprăvit foia, trebuie dusă la procuratura din Sibiiu, spre a vedea ce cuprinde.

Înștiințare dela poliția din Sibiiu.

Din partea poliției din loc se publică următoarele: Cine răspândește vești false, prin cari să scumpească prețul mărfurilor de târg, sau spre acest scop ar face învoieli, va fi dat afară din târg, iar după aceea aspru pedepsit.

Abonați „Foaia Poporului“ dela Sibiiu

care e cea mai veche, mai ieftină și mai bună foaie populară. Ea aduce totdeauna cele mai nouă și mai interesante știri. Prețul abonamentului: pe un an 4 cor. 40 bani, pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani. Abonamentul se poate face cu începutul la orice lună. Numeri de probă se trimit, la dorință, oricui gratis. E destul a scrie o carte postală pe adresa Foaia Poporului, Sibiiu—Nagyszeben. Abonați cu toții și lățiți această foaie, din care puteți afla multe lucruri, în aceste zile mari pentru neamul nostru!

Stările din Albania.

Ziarele primesc din Durazo știrea, că Musulmanii din Delvino și Argirocastro au primit înștiințare dela guvernul provizoriu al Epiroților ca să golească orașele, căci bandele de Epiroți amenință să le nimicească. E teamă că și Corița și Colonia vor avea aceeaș soartă. Comisiunea de control a protestat pe lângă capul epiroților Zog, a fost, care a răspuns că, Epiroții nu ar fi având acea intențiune, dimpotrivă s'au comis excese și cruzimi de către populația albaneză. Comisiunea de control a răspuns în termeni energici, respingând acușările nedrepte aduse populațiunii albaneze.

Starea timpului și a sămănăturilor în România

La ministerul de interne al României s'au primit următoarele rapoarte mai noi despre starea sămănăturilor.

Tulcea: În comuna Catalo și cătunul Sarca a căzut grindină.

Dâmbovița: În comunele Pietroaia, Glimbocata, Văile unite, Bădulești și Crânguri, a căzut o ploaie mare cu fulgere și trăsnete, însoțite de ghiață, cauzând pagube mari sămănăturilor și nimicindu-le aproape cu desăvârșire. În special tutunului i-a cauzat mari stricăciuni. Pagubele cauzate celorlalte sămănături sunt cam de 60 la sută. Numai comuna Crângurile are o pagubă cam de 60 de mii Lei. În celelalte comune sămănăturile peste tot sunt frumoase. Secerișul orzului s'a isprăvit. În prezent locuitorii se ocupă cu seceratul grâului și cu sapa a doua a cucuruzului. Fi-

nețile naturale și artificiale (lucrate) sunt bune. Din partea prea multor ploii parte din vii s'a mănât.

Covurlui: Timpul a fost călduros. A ploat tare pe teritoriul plășilor Pechea și Prutu de jos, cauzând mici stricăciuni: ruperi de garduri, a înecat câteva grădini și mai multe vii.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechi).

21 Iulie: Debrîzin, Deva, Miheș, Sighetul Marmației.

23 Iulie: Măgheruș.

24 Iulie: Beiuș, Caransebeș, Ocna (com. Alba inf.), Prejmăr.

25 Iulie: Brețcu.

26 Iulie: Bran.

27 Iulie: Kecakemet.

28 Iulie: Canija mare, Reghinul săseac, Rodna veche.

29 Iulie: Apoldu mic, Ațel.

31 Iulie: Avrig, Becicherecul mare, Șomcuta mare, Soporul de jos, Timișoara.

1 August: Uioara.

2 August: Ferihaz, Macău.

3 August: Budapesta, Gyoma, Haroscherrac, Komárom, Luna.

4 August: Eperjes, Papoț.

5 August: Drag, Mociu, Soborșin, Voila.

În aceste zile se țin în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Un servitor

bălat mai tânăr și deștept, cu purtare bună și deprins cu ordinea, se primește îndată la Tipografia „Foi Poporului” în Sibliu.

Prețul bucatelor

În SIBLIU la 28 Iulie st. n.

Grân	Cor. 24.— până 28,— de hectolit
Săcară	11,20 „ 13,— „
Orz	6,80 „ 8,— „
Ovăz	15,— „ 16,— „
Cucuruz	5,— „ 5,50 „
Cartofi	22,— „ 24,— „
Fasole	49,20 „ 49,20 la 100 chilo
Făină Nr. 8	48,40 „ 48,40 „
„ „ 4	47,60 „ 47,60 „
„ „ 5	160,— „ 192,— „
Slănină	160,— „ 12,— „
Unsoare de porc	56,— „ 62,— „
Sân brut	78,— „ 84,— „
Sân de lumini	100,— „ 100,— „
Sân de lumini todit „	84,— „ 70,— „
Săpun	4,— „ 5,— „
Fân	8,40 „ 9,40 la met. cub
Lemne de foc neplutite	720 „ 7,70 „
„ „ „ plutite	2,12 „ 2,12 „
Spirit rafinat	2,28 „ 2,30 „
Spirit ordinar	1,12 până 1,60 la chilo,
Carne de vită pentru supă Cor.	1,52 „ 1,72 „
„ „ „ friptură	—,80 „ 1,60 „
„ „ „ vițel	1,40 „ 1,92 „
„ „ „ porc	—,67 „ —,80 „
Ovăz 10 bucăți	—,— „ —,— „
Un pătrar de miel	—,— „ —,— „
Carne de cal	—,80 „ 1,20 „

În BUDAPESTA 29 Iulie n. st.

Grân de Tisa 78 chilo Cor.	13,57 până 12,87 la 60 chilo
„ „ 79	13,62 „ 13,97 „
Săcară	9,47 „ 9,80 „
Orz	7,85 „ 8,25 „
Ovăz	7,15 „ 7,37 „

Prețul banilor în 29 Iulie n.

	comparati	vânde
Galbeni	Cor 11,35	11,65
100 Lei, hârtie	94,—	94,50
100 Lei, argint	92,—	94,—
Lire turcești, aur	21,40	21,68
1 funt sterlingi englezești	28,90	24,14
100 marce, aur	117,60	118,05
100 hârtie	117,60	118,04
Napoleon	18,10	19,25
100 Ruble rusești, hârtie	250,—	252,50
100 „ „ argint	242,—	246,—

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

„Foaia Poporului”

apare în ediție specială de 2—3 ori
pe săptămână
în decursul războiului.

Aceste foi speciale costă fiecare **8 bani**. Dar să pot trimite numai dela **10 bucăți în sus sub o singură adresă**. Altcum ne-ar costa prea mult posta. De aceea sfătuim pe onorații noștri cititori, a să întruni cu toții dintr'o comună, plătind înainte fiecare suma de 1 coroană, la mâna unui abonat, pe a cărui adresă vor merge foile. Acesta deodată cu trimiterea banilor are să ne comunice, că pentru câți abonați a trimis bani? Noi vom trimite foile la adresă lui, de unde are a le primi fiecare.

La caz, că războiul ar ține mai mult timp, iar suma trimisă nu ar fi de ajuns, atunci vom înștiința pe respectivii abonați, pe adresa cărora merg foile, spre a încasa altă sumă pentru foile ce se vor trimite pe mai departe.

Credem, că onorații noștri abonați dela sate să vor grăbi a pune la olaltă fiecare câte 1 coroană, dându-ne prin aceasta puțința de a-i ține în curent cu știrile cele mai nouă, fără a-l costa multe parale.

Administrația „Foaia Poporului”.

Nicolae Bratu

Loc deschis.

Aviz către publicul român! Cunoșcând multe lipsuri ale poporului nostru de la sate, am deschis în Budapesta un **Birou de informații** ca în felul acesta să stau în ajutorul publicului român în oricare afacere ce se ține de Budapesta.

Dau informații referitor la rugărilor înaintate ministeriului ori Curiei. Urgez rezolvarea lor și rog rezolvare favorabilă. Mijloace împrumuturi ieftine pe amortizare și vânzări de moșii și păduri.

Cine vrea să-și cumpere locomobile, motoare, moară, mașini de îmblățit mânate cu lomobil, cu motor, cu cai ori cu mâna, mașini de sămănat grâu, de cosit grâu ori iarbă, pentru adunarea fânului ori despoierea cucuruzului, pluguri etc. să-mi scrie mie căci gratuit îi recomand fabrici de unde își poate cumpăra toate aceste în rate și cu prețuri mai ieftine ca la agenturi jidovești. Scopul meu este ca țăranul Român să-și cumpere marfă bună din mâna primă și cu garanță mare. Să vă feriți de firme cari nu sunt fabrici, să vă feriți de agenți jidovi căci vă înșală.

Vă recomand o invenție nouă: o morișcă cu 2 petri și sită mânăta cu mâna care face 100 kg. făină la zi. Prețul e 320 Cor. pe rate.

La dorință trimit gratuit planuri de mori și catalog ilustrat despre toate recvișitele economice. Cu stimă: *L. Olariu*, Budapest, II., Margit-körut 11.

Atragem atențiunea ceterorlor asupra inseratului firmei **A. Heinrich & W. Müller**, prima fabrică de piele sibiană, de unde se pot procura cele mai bune mărfuri pentru pantofari și ceice au lipsă de astfel de piei. Aceasta firmă e una dintre primele în țara întregă. Când veți cumpăra să ananțiți că ați cedit în Fonia și o să fiți serviți cât se poate de bine.

Publicațiune.

1910

În comitatul Hunedoarei, foarte aproape de gata cea mare din Piști, unde sunt 5000 locuitori, se parcelază o moșie de 160 lanțuri de pământ arator, de clasa prima, între care se află și locuri de casă, cari se vând în parcele cât de mici, ca să poată și cei cu bani puțini a ajunge la pământ.

Condițiunile de vânzare sunt următoarele:

1. Prețul la un lanț, adică 1000 stânjini pătrați este 625—800 coroane.

2. Prețul de cumpărare se plătește jumătate în bani gata, iar restul se creditează cu 7% dela o bancă din Orăștie, care rest de capital se va plăti după voința cumpărătorului.

Moșia susnumită e foarte bună pentru a înființa lăptării și grădini de zarzavaturi, cari toate au trecere cu prețuri foarte bune, fiindcă în Piști sunt mai multe mii de lucrători și funcționari bine salarizați.

Moșia se poate vinde eventual și întregă unei singure persoane.

Informațiuni se primesc la **Carol Widmann**, controlor în Orăștie (Szászváros).

Cancelaria avocatului

Dr. Victor Muntean
se află din **1 August a. c.** începând
str. Schewis Nr. 3
(lângă judecătoria). 1916

„DRĂGANUL“

**Reuniune de păstrare și credit
ca însoțire în Sebeșul-mare**

**Takarék és hitelegylet mint
szövetkezet Nagysebesen**

Convocare.

Membrii reuniunii de păstrare și credit „Drăganul“ din Sebeșul-mare să invite în senzul statutelor la a

III-a adunare generală ordinară

care se va ține în Sebeșul-mare la 16 August n. a. c., la 2 ore p. m. în localul reuniunii cu următorul

Program:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere despre rezultatul gestiunii anului trecut.
3. Darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Decisiunea asupra împărțirii profitului curat.
5. Alegerea alor doi membrii în direcțiune pe baza statutelor.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere cu mandat de 3 ani.
7. Propuneri din partea direcțiunii.

Sebeșul-mare, la 25 Iulie 1914.

Direcțiunea.

Meghívó.

A „Drăganul“ takarék- és hitelegylet mint szövetkezet tagjait az alapszabályok értelmében tisztelettel meghívjuk a

III-ik rendes közgyűlésre

mely a szövetkezet helyiségében Nagysebesen f. évi agusztus hó 16. fog megtartani

Napirend:

1. A közgyűlés megnyitása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a múlt évről.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése.
4. Határozat hozattal a tiszta nyereség mi-kénti felosztására.
5. Új igazgatósági tagok választása az alapszabályok értelmében.
6. A felügyelő bizottság választása új 3 évre.
7. Igazgatósági javaslatok.

Nagysebes 1914 július 25-án.

Az igazgatóság.

Activo

Contul Bilanț

Passivo

	K	F
Casa în numărar	409.88	
Împrumuturi	53.205.—	
Mobilier	220.—	
Amortizat	20.—	200.—
Interese de reescompt anticipativ	704.47	
	51.609.35	

	K	F
Părți fundamentale	5.274.93	
Depuneri spre fructificare:		
a) Fondul de rez. 652.95		
b) de a privaților 9.618.18		10.271.13
Reescompt	36.948.—	
Cont-curent	434.—	
Pro diverși	74.68	
Interese anticipate	872.66	
Profit curat	733.90	
	51.609.35	

Pondere

Contul Perdere și Profit

Profit

	K	F
Interese de depuneri	694.83	
Interese de reescompt	3.554.02	4.248.85
Salare	949.—	
Spese și dări	429.20	1.378.20
Dare de 10% din inter. dep.		69.48
Amortizare din mobilier		20.—
Profit curat		733.90
		6.450.43

	K	F
Interese e-comptate	4.182.41	
Provizioni		2.185.45
Interese de întârziere		82.57
		6.450.43

Sebeșul-mare, la 30 Iunie 1914.

Direcțiunea:

Giurgluman m. p.
președinte

Iuon Lung m. p.

George Lung m. p.

Gregoriu Cucule m. p.

contabil la „Vatra“

Popa m. p.

Stolca m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu cărțile reuniunii.

Sebeșul-mare, la 19 Iulie 1914.

Aurel Muntean m. p.
președinte.

Iosif Costea m. p.

Vaseliu Lung m. p.

Gligor Laze m. p.

Vasile Dumitraș m. p.

Vagyon

Mérleg számla

Teher

	K	F
Pénztár	499.88	
Kölcsönök	53.205.—	
Felszerelés	200.—	
Átmeneti visszlezámitolási kamat	704.47	
	54.609.35	

	K	F
Törzsbetétek	5.274.93	
Betét	10.271.13	
Visszlezámitolás	36.948.—	
Folyószámla	434.—	
Hitelezők	74.68	
Előleges kamatok	872.66	
Tiszta nyereség	733.90	
	54.609.35	

Nagysebes, 1914. június 30.

Igazgatóság:

Giurgluman s. k.
elnök

Lung Iuon s. k.

Lung György s. k.

Popa s. k.

Stoica s. k.

Alolított felügyelő bizottság jelen számlát megvizsgálta és azt az egészlet könyveivel egybenhangzóanak találta.

Nagysebes, 1914. július 19-én

Muntean Aurel s. k.

1913

Costea József s. k.

Lung László s. k.
elnök

Gligor Laze s. k.

Dumitraș Vazul s. k.

Nr. 348/914

1897

Publicațiune.

Comuna Bojca (comitatul Szeben) exarândează pe calea licitațiunei publice, ce se va ține în 28 August st. n. 1914, la 3 ore p. m., dreptul de vânat de pe hotarul comunei, în cancelaria comunală.

Prețul strigării 611 cor. Vadiu 10%.

Condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria comunală din loc.

Bojca, 13 Iulie 1914.

Primăria comunală

Un culegător-tipograf

pentru lucrări de accidentă, se primește îndată la „Tipografia Poporului” în Sibiu.

O econoamă

harnică și pentru totdeauna se caută la un loc bun. Dar este de lipsă a ee prezentă și în persoană spre convingere unul de altul. Religia nu hotărăște. Respectiva să-și trimită adresa la Administrația „Foi Poporului”, de unde se va trimite la locul numit și apoi va fi avizată.

Motor de vânzare.

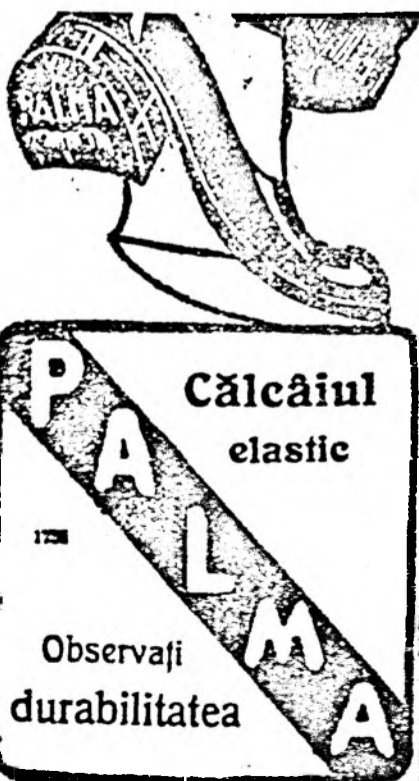
În atențiunea proprietarilor de mașini de îmblătit, sau industriașilor mici, fac cunoștință, că vând un motor de benzină cu putere de 2 1/2 până la 3 HP., folosit 2 ani, în stare foarte bună, pentru ceace dau deplină garanță. Prețul 600 cor. A se adresa la Ilie Cojocar în Roșia (Veresmarkt, Szeben megye).

Mare succes

cu inseratele în „Foaia Poporului” unde sunt celtite de mii de persoane de pretutaldea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât înțelegând cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articole ce trebuie persoanelor singurate sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Adresați-vă
„FOAIA POPORULUI”

Răcelile și tusa

Fiecare om știe, că de multe ori fiind atacați de răceli și tusa, cu câtă greutate ne putem scăpa de ele. În astfel de cazuri e bine a ne folosi de Emulsiunea-Uleul de pește alui Scott, care e foarte recomandabilă la astfel de morbuiri și de care trebuie să ne folosim până atunci până când ne simțim deplin viori și în putere. Emulsiunea-Uleul de pește alui Scott are o influință binefăcătoare, fiind un mijloc alinător, cu deosebire contra ațăării tusei, ceace după puțin timp se poate observa și apoi de aci încolo lasă ușor să se observe progresele sale de înaintare. Mulți oameni, cari au suferit de ani de zile de urmările răcelilor și de tusa, și-au redobândit prin

folosirea Emulsiunii lui Scott, noue puteri și plăcere la viață mai departe.

Emulsiunea-Uleul de pește alui Scott e atâta de gustoasă și ușor la mistuit, încât atât oameni crescuți cât și copii o iau cu plăcere.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fil. De vânzare în toate farmaciile. Trimitându-se 50 fileri în mărci postale la adresa SCOTT & BOWNE, O. m. b. H., Wien, VII. și pe lângă provocarea la ziarul acesta, să trimită prin o farmacie un pachet de probă gratuit.

O măcelărie.

Se vinde din mână liberă, casa cu curte mare, două odăi și culină, una pentru vânzare, popru, fântână și alte aranjamente, scaun propriu pentru tîiat. Apoi o a doua boltă pentru vânzare separată, exarândată, trecere mare, târg de săptămână, 7 târguri mari. Doritorii de întreprindere să trimită adresa la Administrația „Foi Poporului”, de unde mi-se va trimite mie spre înțelegere.

Casă de vânzare.

În Sibiu, Zigelgasse Nr. 3a se află de vânzare, pe lângă condiții favorabile, o casă nouă, acuită încă de dare, dimpreună cu grădină și supraedificatele necesare. Informații se dau în cancelaria advocațională Dr. Ioan Fruma, Sibiu, strada Urezului (Keisergasse Nr. 31).

Scrierile lui

Emanuil Suciu:

1. „Nunta Țiganului”, comedie originală . . . 60 b.
2. „Țiganul în căruță”, dialog în versuri, ediția III. 30 „
3. „Sara pe uliță”, tablou dela sat, ediția a II-a . 20 „
4. „Țiganul cătană”, comedie originală într'un act ediția a IV-a se va da la tipar . . . 30 „
5. „Țiganul la vânat”, comedie originală în două acte, scrisă în versuri . 40 „
6. „Țiganul la târg”, dialog ediția a II-a și Toastul lui Pamfilie . . . 30 „

Broșurile acestea se pot procura dela Librăria Foi Poporului, precum și dela autor în Măgărei u. p. Szent-ágota (Nagyköüllő m.) trimițând înainte prețul broșurilor, pentru singurate în mărci postale, pentru mai multe în bani, plus 5 bani porto postal, după fiecare broșură. Cu rambursă nu se trimit.

Săpunul de lapte de crin Steckenpferd

alui Bergmann & Co., Teschen a/Elbe

se bucură de cea mai mare simpatie și răspândire pretutaldea. mulțumită efectului său și de cel mai bun și recunoscut mijloc în contra piatrăilor și de cel mai neîntrecut întru sănătatea unei îngrijiri raționale a pielii și a frumuseții.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziție! Premiat de mai multe ori Pți precauți la cumpărare și să se observe apriat la marca „Steckenpferd” și la firma deplină! Se poate căpăta (à 80 fil.) în farmaci, drogerii și parfumerii etc. Asemenea se recomandă și probata cremă de crin „Manera” (à 70 fil. per tubă), care este de un efect minunat întru sănătatea mâinilor la dame în stare gîngăse.

Dentist

Virgil Muntean

SIBIU

Strada Cisnădiei Nr. 7. în fața cu Hotelul „Împăratul Romanilor”

Pune dinți

în cauciv și de aur cu prețuri moderate

Căsătorie

1881 dorește un tînăr Român din România, cu o Româncă domnișoară, sau văduvă tânără fără copii, să știe a scrie și vorbi limba germană sau maghiară, având și puțină zestre. Doritoarea se va adresa sub „Jean”. Post Restant în Slatina, Județul Ol., România.

O moșie de arîndat

se află în comitatul Turda-Arieș. Loc arător, pășune și fînaț. Foarte potrivit pentru vr'un oier de-ai noștri. Informații se dau la administrația „Foi Poporului”. Pentru răspuns a se adauge o marcă de 10 bani.

Mobile de vânzare.

Diferite mobile noi se vînd cu orice preț posibil în prăvălia din Sibiu, str. Gușterii Nr. 43.

Haine pentru domni

vînd în prăvăliile mele: Sibiu, Piața mică Nr. 1 și 13 și anume: ==

50 haine fine de ștofă	à Cor. 11—
50 haine fine pentru băleși	à ” 8—
50 costumuri fine de ștofă	à ” 6—
30 pardisiuri fine	à ” 14—
50 costumuri fine de spălat	à ” 2—
Mantauă feine de gumă	à ” 18—

asemenea și toate mărfurile de manufactură pe lângă prețuri scăzute. Tot așa se vînd stelagiurile, o cassă mică și o cassă mare de fier.

Cu toată stima
Elias Edené.

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului”. Prin aceasta contribui și D-Ta la răspîndirea și lățirea foi noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Ca econoamă

la vr'un preot în etate, caută loc o femeie inteligentă, care se pricepe foarte bine la lucrul de casă, precum și la întregă economia. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului”, de unde se vor trimite respectivei.

Garnitură de îmblătit

bine provăzută cu toate cele de lipsă, o batoză de 900 mm. sistem Hohfer & Schrantz, un motor de 8 puteri sistem Langen & Wolff, folosite numai de doi ani, sunt de vânzare. Doritorii să se adreseze la Administrația „Foi Poporului”, de unde vor primi adresa respectivului. Pentru răspuns a se adauge o marcă de 10 bani.

Bănci de școală

execuție modernă, celo mai trainice și mai ieftine, conform cerințelor igienice din prezent, se află de vânzare pe lângă prețuri foarte moderate la

GEORGE BACIU

măestru mîsar în Sibiu, str. Șaguna Nr. 27. În caz de lipsă, rog pe domni preoți și învățători a se adresa cu tentă încolerea.

10 vagoane cucuruz

rotund, dîntelo calului, o de vânzare chiar și în cantități mai mici, pe lângă un preț foarte ieftin, la O. Scheyhing, Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 20.

Must de smeură

veritabil, pregătit din smeură aromatică de munte. Smeură de munte cu I-a rafinată de zăhar. Diplome dela expoziția farmaceutică din Budapesta 1912. Se căpăta cumpănit și în sticle de 1/4, 1/2 și 1 litru cu prețurile cele mai ieftine de zi. Un coli de postă cor. 8— franco la fiecare stație de postă. La comande mai mari rabat corespunzător. Farmacia la „Vulturul negru” alui CAROL MÜLLER, Sibiu, Palatul baronului Bruken-thal.

Caut un morar

la moara mea de benzin. Oferte numai dela morari bine pricepuți și harnici, fără patimă a se trimite la Victor Florianu, notar, Sadu (Czód) u. p. Nagydisznód.

Pastă de dinți

Gulliver

**călcâiu
de cauciuc**
de primul rang
**regele călcâie-
lor de cauciuc**

**Enorm de ieftin fiindcă e făcut
din cauciuc**

Inseratele

numai atunci au va-
loare mare, dacă să
răspândesc pretu-
tădinea, în toate
țările, în toate cer-
curile sociale. Pen-
tru acest scop se
ofere deosebit în-
serarea în „FOAIA
POPORULUI”.
Informații și dan-
și comande și pri-
mesc la adminis-
trația „FOIA PO-
PORULUI”. *****

JOSEF MEISTER

**văpsitor de odăi și
decorațiuni**

SIBIU, colțul str. Turnului 3
și stradei Rațelor 20

se recomandă pentru toate lucrările aparțină-
toare acestei branșe, ca: spoierea de locuințe
întregi ca și odăi singuratic, pictură de bise-
riei, vopsire de fașade, spoiere de acii și alte in-
stăute atât în loc cât și afară de Sibiu. Mustre
nouă moderne și mustre de țesături româ-
nești spre alegere stau totdeauna la dispoziție.
Lucru solid și durabil pe lângă
prețurile cele mai moderate.

Cumpărare ocazională!

Ghete de comis din piele
mănușă nevăpuită, cu
talpă bine bătută și pro-
vizată cu cuie de turciș,
ce se pot folosi la cel-
mai mari strapate, se vând
— din cauza de a se face
cunoș-
tă una
din cele
mai mari
case de
export de
ghete din
Viena —

cu prețul de reclamă de numai Cor. 8.— Schim-
bul admis sau se trimite banii înapoi. 1904
Trimite-se cu rambursă prin:

Schuhwarenexporthaus E. ORTONY
Wien, II., Obere Donaustrasse 43.

Anecdote

de

Teodor V. Borza

Prețul 80 bani.

Se pot procura dela
Administrația
Foaiă Poporul

Atențiune!

50.000 părechi
de ghete

4 părechi de ghete numai cor. 8.—

Din cauză că mai multe fabrici mari
au încetat plățile, am fost încredințat
a cheltui o mare cantitate de ghete
adânc sub prețul de fabricare. Deci
eu vând fiecăruia 2 părechi ghete cu
șinoare, pentru domni și 2 părechi pen-
tru dame, de piele brună sau neagră,
galoșată, cu talpă bătută cu cuie, foarte
eleg. fasonul cel mai nou, mărimea con-
form numărului. Toate 4 părechile costă
numai cor. 8.—. Trimitere per rambursă

A. GELB, Export de ghete

Krakau Nr. 40

Schimbul e admis sau banii retour.

„Transsylvania”

Banca generală de asigurare mutuală
asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de

757

asigurări pe viață în cele mai culante condiții
de polițe (pentru învățători
confesionali și preoți români avantajii deosebite).
Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare
garantată de interese de 3% =

Asigurări simple și mixte cu
participare de 40%, la câștig. Asigurări mixte cu solvirea ne-
condiționat de două ori a capit.

Asigurări de foc deosebit cu premii foarte
ieftine!

Dela fondarea „Transsilvaniei”, sau plătit prin acest institut:

Pagube de incendiu	K	5.755,858-27
Capitale asigurate pe viață		5.635,328-12
In total a fost la Transsyl- / asig. pe viață		12.087,702-—
vanla la 31 Dec. 1913 / asig. de foc		144.436,368-—
Capital de fondare și rezerve		2.698,458-—

Informații și prospecte să dau în orice moment gratuit
la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legături bune la orașe
și în provincie, să primească la serviciu totdeauna în cele mai favorabile condiții.

A apărut o carte de valoare:
„Cultivarea viei, Manuarea vinului,
Morburile și vindecarea lor”

Autorul opului este Danil
D. Graur, inv. și proprietar
de vil. Opul are peste 150
ilustrații și 294 pag. este
cenzurat și aprobat prin Mi-
nistrul de agricultură reg.
ung. sub No. 96780/1912
VIII-1. Se capătă la sutor în

Somlyógyörtelek p. u. Krasznahídvég (Szilágy
megye), cu prețul de 2 coroane plus 20 fill,
porto. Librăriile capătă rabat cuvenit.

Material pentru edificat

Traverso — Papă de acoperit — Plăte de
izolat — Cement — Gips — Impletituri de
drot — Drot de îngrădit cu ghimpi — Imple-
tituri de trestie pentru stucatură — Scocuri
din fier covăcit și vărsate — Căhăli etc. etc.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

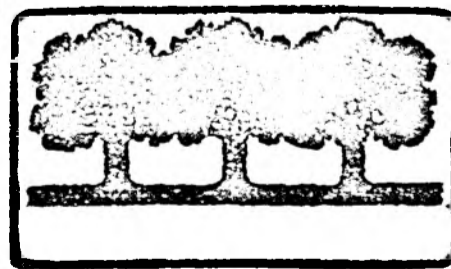
≡ Berea albă și neagră din ≡

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere
e căutată și
se bea cu plă-
cere de toți
cari o cunosc,
atât la orașe
cât și la sate

Că berea e
o poaștră e
foarte căuta-
tă și poartă
vedea și de
scotă, că cum-
părătorii
o o fână în
mereu o a a a

Atențiune! Vânzare ieftină

600 buc. galere pentru domni, în toată măr. a
buc. — 25, 500 buc. cravate elegante și mangete
a buc. — 50, 1000 metri pânză sârbească pentru
haine de vară a metru — 30, 1000 metri cartoane
și dilenuri — 40, 1000 dilenuri
frumoase de spălat și cartoane a metru — 48,
60 metri pânză a metru — 44, 1000 metri gu-
mi de mătăsă pentru jambrele a metru — 10
200 părechi de ciorapi pentru domni a păre-
che — 30, 1500 părechi de ciorapi pentru dame
a păreche — 40, 80 părechi de ciorapi
diferite mărimi a păreche — 30, 150 hucăți că-
meși pentru domni cu piept de damast în toată
mărimea a păreche 2-40, 100 părechi pantaloni
de saten pentru dame a păreche 1-30, 90 buc. că-
meși de sifon — 1-40, 130 cămeși
pentru dame frumoase garnisite a păreche 2-40,
50 buc. costume de stofă pentru domni a pă-
reche 13-50, 80 pardesie — pă-
reche 13— 25 buc. costume de stofă pentru copii
a păreche 8—, 60 buc. — spălat pentru
domni, foarte practice pentru frizeri și brutari
a păreche 8—, 35 buc. costume de spălat pentru
copii a păreche 5— 222 buc.
„dela 3-10 ani a păreche 1-30, 180 buc. Cos-
tume de stofă pentru copii dela 3-10 ani a
pereche 4— 130 buc. jachete Raglans pentru
dame negre și alte culori a pereche 8— Cos-
tume pentru domni, calitate a pereche 10-50
Diferite resturi de stofă pentru domni și da-
me, sefire pentru și cartoane.
Rugând binevoitorul sprijin, semnez
cu stimă

E Löbel

Piața mică Nr. 2 (colțul bis. rom.-cat).

Fiind cătră sfârșitul sezonului

dau la fiecare co-
mandă dela 1 Iulie
până la 15 August

10% rabat

5% scotto
de cassa

Carl Albert, croitor pentru bărbați, Sibiu, strada Faurilor.

BERSON

e cel mai bun
câlcăiu de gumă.

**Linia de navigațiune Triest
AUSTRU-AMERICANA**

Circulație directă de
vapoare de poștă din

TRIEST

la

NEWYORK și CANADA

Biroul. Budapest, VII.,
Thököly-ut 2. sz. 1700

și la următoarele granițe:
Csáktornya: în apropierea oștii;
Fiume: Via Negoziantii 5.

Motoare recunoscute de cele mai bune
Garanția cea mai mare! Modalități de
plată favorabile!

Renumitele
MOTOARE DIESEL original
„Körting“
felul construcției de stat sau culcat.
Motoare de gaz și benzin.
Garnituri de imbiatit cu benzin și
oleu brut. — Transportare proprie
Noutate surprinzătoare! 1852
Motoare cu oleu brut
cu conducere de cap cruciat.
Ignaz Gellert & Comp.
Ingenieur-Büro
Budapest, V., Koháry-utca 4.
In Ungaria s au liferat spre cea mai
mare îndestulare peste 100 motoare.
Să cereți expensar (ofert) gratuit.

**Urmasul lui WILHELM GOTTSCHLING
IOAN SCHIEB** 1888

Turnătorie de clopote, de amnaturi și recvizite pentru pompieri
Sibiu, Poschengasse Nr. 11 — Telefon Nr. 306

Biroul:
Str. Cisdădiei Nr. 30.
Telefon Nr. 298

Execută tot felul de că-
delnițe bisericesti, feșni-
ce, policandre, clopote
pentru biserici și școli,
clopoțele de cioae pen-
tru vite, toate recvizitele
pentru pompieri, aseme-
nea și toate lucrările și
reparaturile ce se țin de
această branșe, pe lângă
garanție. Mă Invoiesc și
la plățirea în rate.

Clopote vechi le primesc în schimb

Depozit bogat sortat!

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană
Sibiu, Bachgasse Nr. 3-5,

Își recomandă fabricatele lor precum: tâlpi
pentru opinel din piei întregi de boi și
bivol, Vaches-Croupions și tâlpi de bivol cu
marginii și fără marginii în diferite cualități.

Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment la
Păreții de opinel tălțate pentru femei, bărbați și copii.
Erandochikipsca și diferite bucați de tâlpi călțate.
Piele de vacă de vacă, tucii sau și la pregătirea lor
Pătălăguri de vacă,
Kipac de vacă,
Piel de vițel de vacă,
Piel orcapate de vacă, Bospittlinge, Min-
boze, Rorcali, Chevreaux în diferite fărbi și
fabricate. Piele de oale în fărbi diverse. Căptușeli
de oale. Asortiment bogat în toate necesitățile apar-
tătoare pastofăritării și cismărtului și la calapoade.

Câlcăie de gumă.

Diferite lacuri, creme și mijloace pentru con-
servarea ghetelor. În depărțământul nostru propriu să
progătac, la dorință și după măsură, toate părțile de sic la
ghete (toțe) prompt și pe lângă preparate cele mai ieftine.

Prețuri
salde!

Fabricație
proprie!

Serviciu conștant exact!

Berea de Steinbruch alui Dreher

e cea mai bună și cea mai nutritoare beaură
Se capătă peste tot locul. Atenție la vigneta!

Depozit principal la
M. Samuel Rubinstein
SIBIU. 1807

Izvorul „MADONNA“ de Borszék

apă minerală acră naturală fără conținut de fier.

Ca apă de cură se recomandă la îngreunări de miltuire, la suferințe
de catar ale organelor de răsufare și miltuire, la boala de oase,
boala engleză (Rachitis), boala de rărunchi și la imbolnășiri de beșică.
Vinul nu se tulbură la amestecare cu apa aceasta.

Se capătă în Sibiu la: Ludwig Fuchs și I. B. Misselbacher sen.

Societatea HILLE

pe acții și fabrică de mo-
toare cu gaz în Dresden,
fost odinioară MORITZ

Cea mai veche și mai mare fabrică
specială din Germania-de-mijloc de
motoare de tot felul și de instala-
țiuni cu gaz aspirător.
Reprezentanță generală
RÁLMAN ERNŐ, Inginer
BUDAPEST
VI. Podmariczky-u. 4/N. Telefon 22—76

Motoare
cu benzin — cu gaz
• petrolcu
• ulei crud
• gaz de pământ
sist. Diesel
cu gaz aspirător

În toate mărimile.
Corectarea inginerului și calculații
gratis.

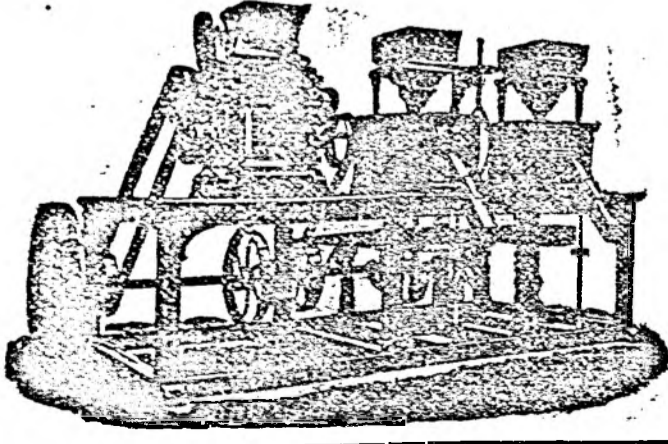

SAM. WAGNER, Prima turnătorie de fier Sibiană, mare
fabrică de mașini agricole și industriale,
atelier de mori și mare prăvălie de fier **Sibiu-Nagyszeben**, Târgul fânului
= Nr. 1 =

Atențiune!

Doritorii de-ași procură mori, cilindre
pentru asortat fâină, pietrii de mori de orice
calitate, tot soiul de mașini și unelte agri-
cole, mașini de lână, piuă pentru abale (por-
țav) tot soiul de motoare dela cel mai mic
și până la cel mai mare, cu un curvânt tot
soiul de mașini precum și Traverse, Cement,
Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile
trebuincioase la clădiri (edificări).

În bogata și bine asortata sa prăvălie de
fier se găsec toate sculele pentru mese-
riași fierari, tâmplari, dulgheri etc., cu

prețurile cele mai moderate și condițiuni
foarte avantajoase.

Cine are lipsă de ceva din aceste speci-
ficate obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc
până nu se va informă în prima linie la
marele fabricant Wagner, atât despre ca-
litatea acelu obiect, cât și despre prețuri
și condițiuni.

Acesta e cel mai bun izvor de pro-
curat marfă de primul rang și în compa-
rație foarte ieftin.

Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți
sau scrieți în persoană la sus numita firmă.

Cataloge se trimt gratis și franco.

Cea mai bună apă pentru dinți.

500 coroane plătesc aceluia, care după folosirea apei de dinți alui Bartilla va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf. L. PLAN,
WIEN, X., Goethegasse 7.

A se căpăta în toate farmaciile. — Să se ceară pretutindeni apă de dinți alui Bartilla. Denunțări de falsificări vor fi bine plătite. La locuri unde nu se poate căpăta, trimite eu 7 sticle cu cor. 5.80 franco.

Cețiți și vă mirați!

710 buc. pentru numai cor. 3-75

Un orologiu aurit minunat precision „Anker” cu umbletul de 36 ore pe lângă garanția de 3 ani împreună cu lanț frumos, o cravată de mătăsă pentru domni, un ac masiv de cravată, care nu se rupe, 3 bucăți batiste fine, un inel pentru domni cu peatră scumpă imitată, un spî pentru figuri din spumă de mare imit, o oglindă minunată de buzunar pentru toaletă, un aparat pentru fotografiat la moment, un scobitor de dinți fin, constător din 4 părți, o broșă pentru dame „Noutate”, o păreche de bumbi de manchete din aur double „Ideal” cu închizătoare patentată, un album minunat cu chipurile cele mai frumoase ale universului pentru cari fiecare trebuie să aibă interes, un colar minunat pentru dame din mărgele orientale, cari nu se sparg, 20 obiecte fine pentru corespondență și încă 610 obiecte necesare pentru casă, toate laolaltă împreună cu orologiu, care singur valorează banii aceștia, costă numai cor. 3-75. Trimiterea se face cu rambursă prin Exporthaus „LOUVRE” 1706

F. WINDISCH, Krakau Nr. 160.
NB. Schimbă și aміs sau banii retour.

Cruțați-vă stomacul înainte de a fi prea târziu!

Mijlocul cel mai curat, preparat cu îngrijire din cele mai efective ierbururi aromatice, care promovează pofta de mâncare și mulsurarea filid totdeauna și un medicament percutiv alinător de casă, care depărează fără durbi urmările iregularității, vite în urma dietei, răcelii, traiului sedentar și funcționarea leneșă a scaunului d. e.: arsurile din stomac, vânturile, îngrămădirea preste măsură de stofo scrii în stomac și durerile de spasmiuri etc.

Balsamul D-ului Rosa pentru stomac

Depozit principal în farmacia lui

B. FRÄGNER, furnisor de curte c. și r.

„La vulturul negru” Praga, Kleinselle 20. — Colțul dela Nerudagasse.

Expedare postală zilnică

1 sticlă intrăagă 2 cor. jum. sticlă 1 cor

Expedare se face prin poștă pe lângă trimiterea banilor înainte, anume: 1 sticlă moș cor. 1-50; 1 sticlă mare cor. 1-80; 2 sticle mari cor. 4-70; 4 sticle mari cor. 8-—, 16 sticle mari 22-— trimisă franco în toate stațiunile austro-ungare.

Depozit în farmaciile din Austro-Ungaria.

Atențiune! Toate părțile pachetelor sunt provăzute cu marca scosută prin lege.

Liniie
Holland America
Rotterdam
Societate de vapoare
Holland-Americaan
Pierme și porocelais în Ungaria.
Holland-Americaan
Rotterdam - New York - Havana
Consolataria
Budapest, VII. Thakoly-ut 10.

Pentru 3 coroane

o păreche de ghete de piele pentru domni sau doamne în culoare neagră sau galbenă, cu talpă tare de piele. Fiecare cumpărător care comandă 8 părți, fiecare cu câte 3 cor., primește gratis o păreche de ghete de Box sau Chevreau. Trimitere pe lângă rambursă dela:

Arnold Weisz, Magyarfalu
(comitatul Pozsony). 196

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA”

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozovicin, Elisabetopol, Lugos, Medias și Mureșosorhetu

Agenturi: Orșova, Sămmărtin, Sămm-clăușul-mare și Șelea-mare

Capital societar	K 6,000.000-—
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,250.000-—
Portofel de cambii	„ 17,700.000-—
Imprumuturi ipotecare	„ 12,400.400-—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000-—
Serisuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000-—

Primește depuneri **5-5 1/2 0/0** spre fructificare cu

după terminul de abdicere, plătind însuși darea de interes

execuții asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieși, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcțiunea.

„Collarit”
Papa de piele

Imbrăcată cu o materie de cauciuc, elastică, rezistentă contra vijeliilor și durabilă pe mult timp

Papa de acoperit fără miros.

Cea mai bună papă de acoperit a prezentului

Nemărginit de durabilă.

Foarte favorabilă pentru acoperirea de copertă vechi cu șindile. Nu trebuie vopsită, nici apăsată. Se poate căpăta la

Ioan D. Bărsan
prăvălie de fier în Sălate (Szelistye, Szebenmegye). 1061

500.000 de pași
poate umbra cu așa o păreche de pașii sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau sunt provăzute cu numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratis reparare orice încălțăminte scosută dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipă ceva reparare. 560

GEORGE LIMPEDE
SIBIU
Piața Brânzei Nr. 9

Mare vânzare de resturi
Din cauza încetării de producere se vând:

40 metri resturi bune țesute	16 cor.
40 „ „ „ pentru haine	20 „
30 „ „ „ fine de stofă	18 „
50 bucăți batiste	8 „
5 „ „ coperte de pat de tot grele	10 „
3 „ „ cămeși foarte mari pentru femei	4 „

Măsură de resturi nu se dau, Nici un rest sub 3 m. Garanție pentru spălățul fără a perde culoarea. Trimiterea cu rambursă. Dacă nu convine se trimite banii inapoi.

ADOLF ZUCKER, Webwarenfabrik
Pilsen, Nr. 635 (Böhmen),

MOBILE lucrate solid și conștientios . . . . .
se pot comanda la
EMIL PETRUȚIU
Fabrică de mobile
SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:
mobile de tot felul pentru liniul nou căsătorii, mobilări de hoteluri, vile, instituta, cafenele și restaurațiuni

Atelier propriu de tapiserie
Se lucrează după planuri artistice

☎ Telefon Nr. 47 ☎
cu legătura în com. întreg

Lă comande dela orice firme, despre care ai aflat din Foale, **să amintesti** ca astfel să îți sară bine, gabrie și . . . . .

„Foaia Poporului”